

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

รชฎ เจริญธรรม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ACADEMIC ADMINISTRATION TOWARDS EXCELLENCE FOR SCHOOLS UNDER THE
RAYONG EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

RACHOD CHAROENTHAM

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ รชฎ เจริญธรรม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณัฐฐา มาเชก)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดิ์ภูฏ์ จันทนวรานนท์
สมพงษ์ธรรม)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณัฐฐา มาเชก)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)
..... กรรมการ
(ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. สฎายุ ชีระวนิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

66920297: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

รชฎ เจริญธรรม : การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.

(ACADEMIC ADMINISTRATION TOWARDS EXCELLENCE FOR SCHOOLS UNDER THE RAYONG EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์:
ปณณิษฐา มาเชก, ปร.ค., สุเมธ งามกนก, ปร.ค. ปี พ.ศ. 2568.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น
2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิ
การศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทาง ในการบริหารงานวิชาการสู่
ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 กลุ่ม
ตัวอย่างของการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 328 คน ด้วยวิธีการสุ่ม
อย่างง่าย ตามสัดส่วนจำนวนครูแต่ละกลุ่มโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม
ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรง .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการจำเป็น การทดสอบที และการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว ผู้ให้ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ของ
สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น พบว่า สภาพปัจจุบัน
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐาน มีค่ามากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบความ
คิดเห็น จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและราย
ด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็น
เลิศ ดังแสดงในบทสรุปของเล่มวิจัย

66920297: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ACADEMIC ADMINISTRATION TOWARD EXCELLENCE

RACHOD CHAROENTHAM :

ACADEMIC ADMINISTRATION TOWARDS EXCELLENCE FOR SCHOOLS UNDER THE RAYONG EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. ADVISORY COMMITTEE: PUNNITHA MRAZEK, Ph.D. SUMETH NGAMKANOK, Ph.D. 2025.

This research aims to 1) study the current situation and needs. 2) compare the opinions of school administrators and teachers classified by job position, educational qualifications and work experience. 3) study the guidelines for academic administration towards excellence for schools under the Rayong Educational Service Area Office 1. The sample group of quantitative research consisted of 328 school administrators and teachers by a simple random sampling method, in proportion to the number of teachers in each school group. The data collection instrument was a 5-point Likert scale questionnaire with a reliability of 0.97. Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, modified priority needs index, t-test, and one-way analysis of variance. For the qualitative research, data was collected from five school administrators from schools recognized for academic excellence. The data collection tool was in-depth interviews, and the data was analyzed using content analysis techniques.

Research Findings: 1) The current conditions and needs. The overall current conditions were at a high level. When considering each aspect, the top one was the development of an internal quality assurance system. The overall need index was at its highest level. When considering each aspect, the top one was research to develop educational quality. 2) The result of a comparison of opinions classified by position, educational background, and working experience found that, overall and in each aspect, there were no statistically significant differences. 3) The guidelines for academic administration towards excellence were presented in the conclusion section of the full research report.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐฐา มาเชก ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคณัฐ จันทวรรณนท์ สมพงษ์ธรรม ประธานกรรมการสอบงานนิพนธ์ และว่าที่เรือตรี ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้รับทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และการเขียนงานนิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ในครั้งนี้

จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ ว่าที่เรือตรี ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา ดร.ญานิกา ลุนราศรี อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ นายณัฐกฤต วังษ์พิทักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลระยอง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำเครื่องมือไปใช้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ผู้บริหารและคุณครูทุกท่าน ที่กรุณาอำนวยความสะดวกและให้ความอนุเคราะห์อย่างยิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณครอบครัว กำลังใจพิเศษ เพื่อนครู เพื่อนนิสิตร่วมรุ่นสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และทุกท่านที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา สนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา ตลอดจนเป็นกำลังใจและแรงผลักดันในการศึกษาวิจัยจนนำมาซึ่งความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยบูรพาผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์อันล้ำค่าอันนี้เป็นอย่างสูง คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณและคณาจารย์ทุกท่าน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้

รชฎ เจริญธรรม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
บทที่ 2.....	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1	12
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา	22
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ.....	29
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	66

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
บทที่ 3.....	75
วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
บทที่ 4.....	87
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
บทที่ 5.....	125
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	125
สรุปผลการวิจัย.....	126
อภิปรายผลการวิจัย.....	135
ข้อเสนอแนะ.....	143
บรรณานุกรม.....	144
ภาคผนวก.....	157
ภาคผนวก ก.....	158
ภาคผนวก ข.....	166
ภาคผนวก ค.....	170

ภาคผนวก ง.....	172
ภาคผนวก จ	180
ภาคผนวก ฉ	182
ประวัติย่อของผู้วิจัย	188

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ในการบริหารงานวิชาการ	43
ตารางที่ 2 จำแนกจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงาน 76	
ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	89
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	90
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	91
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	92
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	93
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	94
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	95
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	96
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	97
ตารางที่ 12 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ ..	98
ตารางที่ 13 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ ..	99
ตารางที่ 14 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ ..	100
ตารางที่ 15 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	101
ตารางที่ 16 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ ..	103
ตารางที่ 17 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ ..	104

ตารางที่ 18 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	105
ตารางที่ 19 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ	106
ตารางที่ 20 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัด ..	108
ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ ..	109
ตารางที่ 22 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัด ..	110
ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ ..	112
ตารางที่ 24 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1	113
ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ ..	115

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ต้องปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเน้นการพัฒนาบุคคลเพื่อสร้างปัญญาชนเข้าสู่สังคม โดยให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกทางออกและทางเลือก การปรับวิธีการเรียนการสอนต้องขับเคลื่อนหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมการประเมินผลเพื่อขยายผล สถานศึกษาต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาคุณภาพของครู บุคลากร และผู้เรียน เพื่อพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และความหลากหลาย การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ต้องเน้นการเรียนรู้เพื่อปฏิบัติจริง พัฒนาทักษะชีวิต การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ การปรับตัว การพัฒนาความคิด และการเรียนรู้เพื่อความยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน S.D.Gs 2030 แผนการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เน้นการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงและคุณภาพชีวิต การพัฒนากำลังคนและการศึกษาในทุกช่วงวัย ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความท้าทายในโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วสู่การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน (พระธีรวัฒน์ อ้นเต้ง, 2566)

ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้นำหลักขององค์กรหรือสถานศึกษา ในการก้าวไปสู่วisionทางการปฏิรูปการศึกษาและเป็นผู้นำไปสู่เป้าหมายหลักทางการศึกษานั้นคือ คุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียน ด้วยเหตุที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่จะต้องจัดวางนโยบาย และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู การวางมาตรฐานการจัดการศึกษา การวางแผน การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อไปสู่เป้าหมายคือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการทำงานในโลกยุคใหม่ และอนาคต ให้ความสำคัญกับทักษะในการคิดขั้นสูง การเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและการทำงาน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น บูรณาการ และเหมาะสมกับผู้เรียน มีการใช้เทคโนโลยีที่มีพลวัตและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้เรียน รวมถึงการประเมินผลที่รวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และคุณลักษณะที่สำคัญของโลกในศตวรรษที่ 21 (วีระศักดิ์ บุญญดิษฐ์ และคณะ, 2564)

การบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ เป็นการดำเนินงานบริหารวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีความโดดเด่น มีมาตรฐานสูงเป็นที่ยอมรับ และมีการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ สามารถนำไป

ประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของตนเองได้ ซึ่งจะช่วยให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงยิ่งขึ้น เป็นที่ยอมรับของสังคม และสถานศึกษาจะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาผู้เรียนที่จะเติบโตเป็นกำลังหลักของประเทศชาติต่อไปในอนาคต (ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร และคณะ, 2568)

จากผลการทดสอบโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล หรือ PISA (Programmed for International Student Assessment) โดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือ OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) ในปี 2022 นั้น พบว่าประเทศไทยนั้นมีผลคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในทุกทักษะ และยังต่ำที่สุดในรอบ 20 ปี ด้วย โดยนักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์ 394 คะแนน ด้านวิทยาศาสตร์ 409 คะแนน และด้านการอ่าน 379 คะแนน ซึ่งเมื่อเทียบกับ PISA 2018 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งสามด้านลดลง โดยด้านคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 25 คะแนน ส่วนด้านวิทยาศาสตร์และการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 17 คะแนน และ 14 คะแนน ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ตามสังกัดการศึกษาและกลุ่มโรงเรียนที่เข้าร่วมการประเมินครั้งนี้ พบว่ากลุ่มโรงเรียนที่เน้นการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยทั้งสามด้านอยู่ในระดับเดียวกับกลุ่มประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่มีคะแนนคณิตศาสตร์สูงสุดห้าอันดับแรก ส่วนกลุ่มโรงเรียนสาขาของมหาวิทยาลัยมีคะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD สำหรับกลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ ยังคงมีคะแนนเฉลี่ยทั้งสามด้านต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

สอดคล้องกับสาระสำคัญของการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 2566 ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่พบว่าด้านคุณภาพการศึกษา ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและมีทักษะที่ยังเป็นจุดอ่อน คือ ทักษะทางกระบวนการคิด เช่น การคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะดิจิทัลและทักษะสาขาวิชาชีพที่สอดคล้องกับภาคการผลิตและบริการ เปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน รวมถึงความแตกต่างของคุณภาพการศึกษาที่สะท้อนจากค่าคะแนน PISA และค่าคะแนน O-NET ระหว่างกลุ่มโรงเรียนในแต่ละสังกัดและในบริบทพื้นที่ นอกจากนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด – 19 ที่ผ่านมามีผลกระทบต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก ทั้งด้านภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และการหลุดออกจากระบบการศึกษารวมถึงปัญหาความไม่พร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ควบคู่กับทักษะทางดิจิทัล ตลอดจนความไม่ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะความพร้อมของสถานศึกษาทั้งด้านโครงสร้างและทรัพยากรในสถานศึกษาขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล ความพร้อมด้านเทคโนโลยีในการจัดการศึกษา เพื่อรองรับสถานการณ์และบริบทการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการ

บริหารและจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนที่ยังขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2565 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามสาระการเรียนรู้พบว่าสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศที่คะแนนเฉลี่ย 37.04 ในส่วนของผลการทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าทุกสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกสาระ โดยมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมที่ 33.24 ต่ำกว่าระดับประเทศที่ร้อยละ 12.18 และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ร้อยละ 13.78 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1, 2565)

จากปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียน โดยการบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นขอบข่ายหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด เรียนรู้จากประสบการณ์จริง การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหา

จากสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและเกิดผลกับผู้เรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิจัยเพื่อหาแนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เพื่อให้การบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารและจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ทุกสถานศึกษาสามารถนำไปใช้และพัฒนาเป็นแนวทางเดียวกันได้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารวิชาการมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

คำถามในการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 อยู่ในระดับใด

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

2. ทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

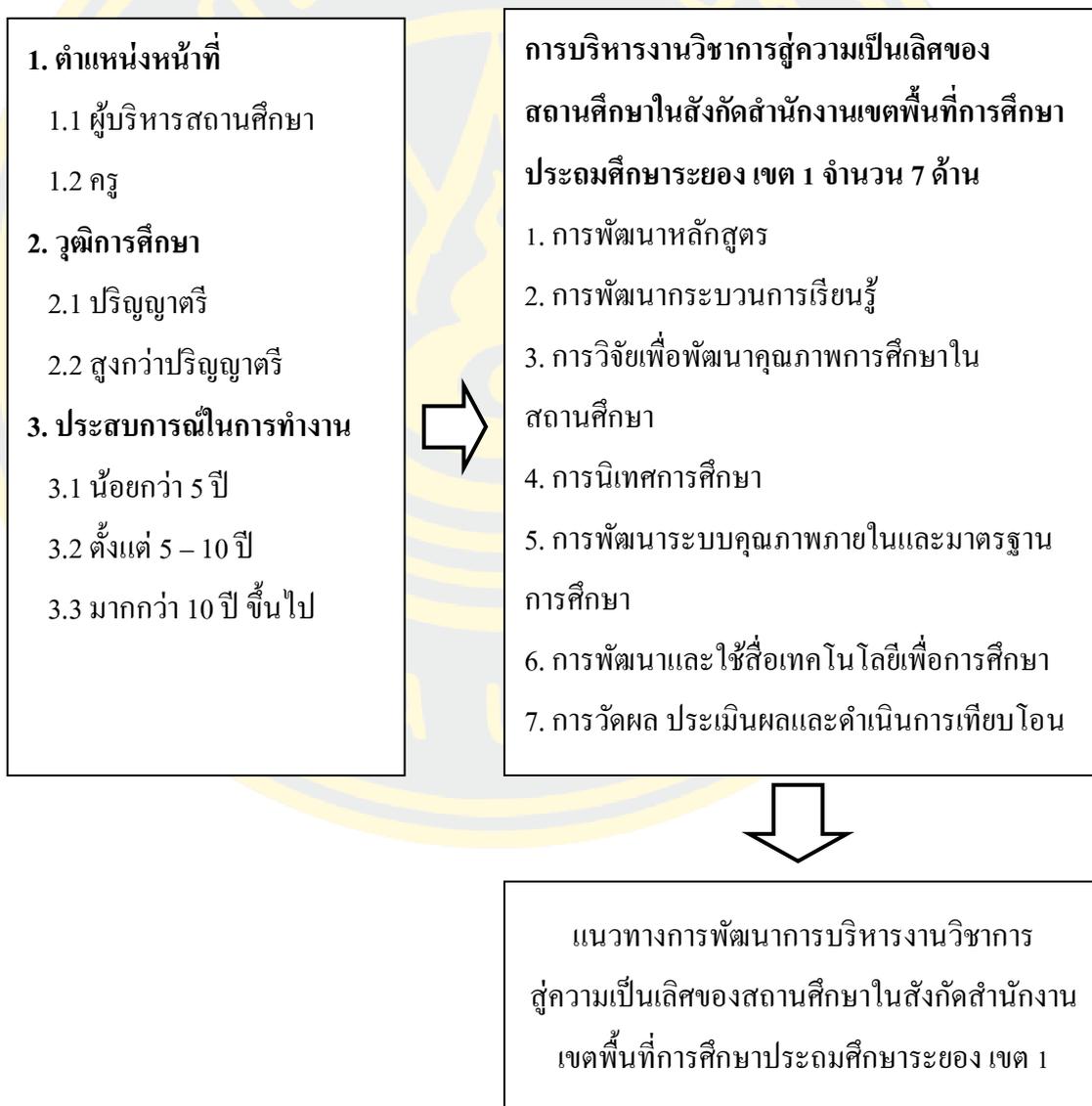
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลจากการศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบหลักของขอบข่ายการบริหารวิชาการ จากนักวิชาการ ทั้งหมด 15 ท่าน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556), ศิริดา พงษ์ไทย (2559), เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ (2560), อมรดา พุทธินันท์ (2561), โสภิต ฉายะสถิต (2563), ธนชัย อุ่นอ้วน (2564), กัญญาภักดิ์ พิชัย (2564), วิสา แสนเลิง (2565), วิรมณ ปั่นงาม (2565), ณัฐธนิศา คำยะอูน (2566), ปองพล โพธิ์วัด และ กฤษณกนก ดวงชาทม (2567), วัชระ มะรังศรี และคณะ (2567), Miller (1965), Faber and Shemon (1970) และ Smith (1995) โดยใช้เกณฑ์โดยใช้เกณฑ์การ

คัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป พบว่าองค์ประกอบหลักของ ขอบข่ายการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ 1) การพัฒนาพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา และ 7) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน แสดงได้ดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1.1 ขอบข่ายการบริหารวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยได้จากการศึกษาข้อมูลที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการสังเคราะห์องค์ประกอบหลัก ของขอบข่ายการบริหาร วิชาการ จากนักวิชาการ ทั้งหมด 15 ท่าน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556), ศิริดา แพงไทย (2559), เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ (2560), อมรดา พุทธินันท์ (2561), โสภิต ฉายะสถิต (2563), ธนชัย อุ่นอ้วน (2564), กัญญาภัค พิชัย (2564), วิสา แสนเลิง (2565), วิรมณ ปั่นงาม (2565), ณีฐฐณิชา คำยะอู่ (2566), ปองพล โพธิ์วัด และ กฤษณก ดวงชาทม (2567), วัชร มะรังศรี และคณะ (2567), Miller (1965), Faber and Shemon (1970) และ Smith (1995) ได้ขอบข่ายการบริหารวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การพัฒนาพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา

ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 111 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 2,147 คน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,258 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1, 2567)

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 328 คน ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 18 และ ครูผู้สอนจำนวน 310 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ประชากรในแต่ละสถานศึกษา แบ่งตาม กลุ่มอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561) โดยต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์อย่างน้อย 2 ข้อขึ้นไป โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

- 2.2.1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป
- 2.2.2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) เฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ
- 2.2.3 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับประเทศ
- 2.2.4 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาระดับดีเด่นขึ้นไป
- 2.2.5 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีผลงานทางวิชาการในระดับประเทศ

3. ขอบด้านตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 ตำแหน่งหน้าที่

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 ครู

3.1.2 วุฒิการศึกษา

3.1.2.1 ปริญญาตรี

3.1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.3.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำนวน 7 ด้าน

3.2.1 การพัฒนาหลักสูตร

3.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

3.2.4 การนิเทศการศึกษา

3.2.5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

3.2.6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2.7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

นियามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและมีประสิทธิผล ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การพัฒนาหลักสูตรและบุคลากร และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา มีการวางแผน การติดตามผล และการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ เพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ 7 ด้าน ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้เรียน รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ปกครองและชุมชนเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน โดยมีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาหลักสูตรและการอบรมครูให้เข้าใจหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเน้นการวางแผนและการจัดการอย่างเป็นระบบ รวมถึงการประเมินและการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Action) และการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยการพัฒนาครูและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การเน้นการใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิด การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูควรทำการวางแผนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ตลอดเวลา และปลูกฝังการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับข้อต่อสังคมในอนาคต

1.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารต้องให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนทุกปี เพื่อแก้ไขปัญหาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนาผลการเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการวิจัยภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อกระตุ้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ผู้บริหารควรสนับสนุนการอบรมวิจัยและการใช้ผลวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการ PDCA ในการดำเนินงานและพัฒนาวิธีการวิจัยที่ทันสมัย

1.4 การนิเทศการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการใช้เทคโนโลยีในการนิเทศ ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีการวางแผนการนิเทศที่เป็นระบบ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและสร้างความร่วมมือระหว่างครูและผู้บริหาร พร้อมการประเมินผลการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครูผ่านการติชมและให้คำแนะนำ

1.5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพและการติดตามผลการประเมินเพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในควรสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา โดยผู้บริหารต้องสนับสนุนการจัดทำแผนและงบประมาณ พร้อมติดตามผลการดำเนินงาน การพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องมีความสำคัญ การสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมบุคลากรให้เข้าใจถึงการประกันคุณภาพการศึกษาคือส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA

1.6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การเน้นส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย พร้อมทั้งส่งเสริมการอบรมครูในการผลิตและใช้สื่อเหล่านี้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีควรสัมพันธ์กับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและต้องมีการประเมินผลการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และความร่วมมือกับชุมชนภายนอกเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

1.7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน หมายถึง การเน้นการพัฒนา เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับมาตรฐานการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครู มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและพัฒนาเครื่องมือวัดผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและ ระบบสารสนเทศในการประเมินผล การประเมินควรมุ่งเน้นการวัดผลจากการปฏิบัติจริงและตาม สภาพจริง รวมถึงการพัฒนาผู้เรียนตามผลการประเมิน และการใช้เครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน การส่งเสริมการอบรมครูและการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการวัดผลให้มี ประสิทธิภาพ

2. ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู

3. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตอบ แบบสอบถาม ของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ตั้งแต่ 5- 10 ปี และประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานภายใต้การ กำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 1/25 ถนนบางจาก ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการ การศึกษาให้แก่ประชาชนในวัยเรียน ครอบคลุมสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ใน 5 อำเภอ ได้แก่ เมืองระยอง ปลวกแดง บ้านฉาง บ้านค่าย และ นิคมพัฒนา มีสถานศึกษาภายใต้สังกัดรวมทั้งสิ้น 114 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1
2. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
3. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
 - 3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.3 ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
 - 3.4 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
 - 3.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 3.6 แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ทำเลที่ตั้งของสำนักงาน

ที่อยู่ 1/25 ถนนบางจาก ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง 21000

การติดต่อ โทรศัพท์ 0-3862-2250 Email : rayong1.ict@gmail.com

อำนาจและหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 37 และมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 มีอำนาจหน้าที่คือ 1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น 2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ และกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน 3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา 5) ศึกษาวิเคราะห์วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 7) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 8) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 9) ประสานส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา 10) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหน่วยงานภาครัฐ ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา 11) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย โดยมีสถานศึกษาและบุคลากรในการกำกับดูแล ดังนี้ 1) สถานศึกษาจำนวน 114 โรงเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 111 คน 3) ครูผู้สอน จำนวน 2,147 คน และ 4) นักเรียน จำนวน 46,582 คน

วิสัยทัศน์

องค์กรคุณภาพ บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม สร้างคนดี มีความสุข สู่ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียน ให้มีสมรรถนะตามศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต
2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ
3. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัยและสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : S.D.Gs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพิ่ม โอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคน ได้รับการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบท

ผลสัมฤทธิ์

1. ผู้เรียนได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาค และเท่าเทียม
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และทักษะที่จำเป็น มีสมรรถนะที่เหมาะสม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ
3. ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งจะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รวมถึงรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีถัดไปและได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัย
4. หน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากร

วัยเรียนทุกคน

1.1 เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

- 1.1.1 ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ได้รับ โอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคจนจบการศึกษาภาคบังคับ
- 1.1.2 ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับการส่งเสริมให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.3 เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

1.1.4 เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 แนวทางการพัฒนา

1.2.1 การสนับสนุน โครงสร้างพื้นฐาน

1.2.1.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคล เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูแลและป้องกันไม่ให้ผู้เรียนออกจากระบบการศึกษา

1.2.1.2 ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสังคมอย่างต่อเนื่อง ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และระดมทรัพยากรเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1.2.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีดิจิทัล หรือนวัตกรรม ในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกคน ทุกพื้นที่เข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.2.1.4 พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบุคคล ครอบครัว (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการใน ศูนย์การเรียนรู้ ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

1.2.1.5 พัฒนาระบบแพลตฟอร์มในการส่งต่อ ติดตาม และค้นหานักเรียน เพื่อช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา หรือได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

1.2.1.6 กำหนดแนวทาง และกระบวนการในการส่งต่อนักเรียนให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือมีทักษะอาชีพในการดำรงชีวิต

1.2.1.7 พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งกระบวนการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการ

1.2.2 ดูแล ส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน

1.2.2.1 จัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

1.2.2.2 สร้างการศึกษาทางเลือกและการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

ที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง ในการเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และมีพื้นฐานการประกอบอาชีพหรือทักษะอาชีพ อย่างเท่าเทียม

1.2.2.3 ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิต ทักษะวิชาการ และทักษะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นสามารถพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.2.2.4 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพ และเกิดการบูรณาการอย่างยั่งยืน

1.2.2.5 จัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะสำหรับผู้เรียน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1.2.3 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงสถานศึกษาที่มีคุณภาพทุกพื้นที่

1.2.3.1 พัฒนาโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชากรวัยเรียนและผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

1.2.3.2 พัฒนาสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

2. กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

2.1 เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

2.1.1 เด็กปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีพัฒนาการสมวัย

2.1.2 ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

2.1.3 ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2.1.4 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู

2.1.5 สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.6 สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยึดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) ต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning)

2.2 แนวทางการพัฒนา

2.2.1 คุณภาพผู้เรียน

2.2.1.1 จัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัย

2.2.1.2 ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สู่การปฏิบัติ

2.2.1.3 พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล โดยมีเครื่องมือคัดกรอง /สำรวจแวว /วัดความสามารถ ความถนัด สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความแตกต่างทางพหุปัญญาของผู้เรียน โดยครูออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสอดคล้องตามบริบทและวัฒนธรรม คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

2.2.1.4 จัดการศึกษาตามขีดความสามารถของผู้เรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ความถนัดและศักยภาพของแต่ละบุคคล วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

2.2.1.5 พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

2.2.1.6 ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่นำไปสู่ Digital Life & Learning

2.2.1.7 ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการชีวิตประจำวัน และหารายได้ระหว่างเรียน

2.2.1.8 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.2.2 คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2.2.1 ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น

2.2.2.2 ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู

2.2.2.3 พัฒนาศักยภาพครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบ (Intensive Training) การอบรมแบบออนไลน์ (Online Training) การอบรมแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning) เป็นต้น

2.2.3 หลักสูตรและอื่นๆ

2.2.3.1 พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาบนฐานมโนทัศน์ที่หลากหลาย เช่น Career Education, Competency Building และ Creative Education

2.2.3.2 พัฒนาคู่มือการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

2.2.3.3 พัฒนาระบบคลังข้อสอบมาตรฐานในการประเมินคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเพื่อให้บริการแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์

2.2.3.4 พัฒนาและส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียน

2.2.3.5 พัฒนาและส่งเสริมให้มีแพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะ ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่มีคุณภาพ และการประเมินและพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย

2.2.3.6 บูรณาการการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อด้านอาชีพและการประกอบอาชีพ หรือการมีงานทำตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน

2.2.3.7 สนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรและการพัฒนาครู สายสามัญ ปฐมวัย การศึกษาพิเศษ การศึกษาตามอัธยาศัยให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

2.2.3.8 ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HCEC) เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

2.2.3.9 พัฒนาศึกษานิเทศก์ รูปแบบ วิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.2.3.10 พัฒนาศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะในการนิเทศการศึกษาและการพัฒนางานวิชาการ ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และสอดคล้องกับลักษณะงานและวิธีการพัฒนางานตามมาตรฐานตำแหน่ง

3. กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

3.1. เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

3.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบท

3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

3.1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

3.1.6 สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพที่เหมาะสมกับบริบท

3.1.7 สถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ลักษณะพิเศษ ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพที่เหมาะสมกับบริบท

3.2 แนวทางการพัฒนา

3.2.1 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

3.2.1.1 พัฒนาระบบสารสนเทศในหน่วยงานทุกระดับให้มีระบบข้อมูลจัดการและรายงาน (ปพ. Online /ระบบรายงานผลต่อ พระราชบัญญัติอำนาจความสะดวก / พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล / ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา/ สพท. /สพฐ. (นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา (อาคาร ครูภัณฑ์) / คำนบุคลากร) และการให้บริการอื่น ๆ

3.2.1.2 พัฒนาระบบพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทั้ง สพฐ. (การให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีพื้นฐาน พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้โครงข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้อุปกรณ์ด้าน ICT และ การพัฒนา Software) อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2.1.3 สร้าง พัฒนาและส่งเสริมการใช้ระบบบริหารด้านการจัดการศึกษา พื้นฐานที่ดีสำหรับสถานศึกษาให้เป็นระบบเดียวเพื่อลดภาระงานครู ลดความซ้ำซ้อนของระบบงาน และการจัดเก็บข้อมูล

3.2.1.4 จัดหาอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในทุกระดับและเพียงพอต่อความต้องการของการดำเนินงาน สนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีแก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา / สถานศึกษาให้ครบถ้วน โดยวิธีการสนับสนุนจากส่วนราชการและภาคีเครือข่าย เพื่อรองรับการทำงาน และการจัดการเรียนการสอน

3.2.1.5 ปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย แนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

3.2.2 ระบบบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน

3.2.2.1 จัดกรอบอัตรากำลังที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในสถานการณ์ปัจจุบัน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และสายสนับสนุน เช่น พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างรายปี (ครูอัตราจ้าง นักการภารโรง ชุรการโรงเรียน พี่เลี้ยงเด็กพิการ) และอื่น ๆ

3.2.2.2 เสริมสร้างขวัญกำลังใจในความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคลากร

3.2.2.3 พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับ Digital Literacy และสมรรถนะครูในทุกด้าน

3.2.2.4 พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรมและการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

3.2.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

3.2.3.1 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาทั้งในและนอกสังกัด เพื่อบริณาการการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุน

3.2.3.2 ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุน ทรัพยากร มาตรการทางภาษี บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.2.3.3 ส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การบริหาร
จัดการศึกษาจากภาคส่วนต่าง ๆ

3.2.3.4 บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในการจัดการศึกษา
(Open Data / Data Catalog) ทั้งในและนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

4.1 เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

4.1.1 ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัย
คุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่
ฝุ่น PM 2.5 การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน และ อาชญากรรมไซเบอร์

4.1.2 ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยและ
สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ

4.1.3 สถานศึกษา ได้รับการพัฒนาให้มีความปลอดภัย และจัดการศึกษาได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

4.1.4 สถานศึกษา ได้รับการส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่
เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน

4.2 แนวทางการพัฒนา

4.2.1 สนับสนุน พัฒนา และส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับภัยรูปแบบต่าง ๆ
ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เพื่อสามารถดำเนินชีวิตในวิถีใหม่และชีวิตวิถี
ถัดไปได้้อย่างถูกต้อง

4.2.2 พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และ
บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ให้ได้รับความปลอดภัยจากภัยทั้ง 9 รูปแบบ และพร้อม
ปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเปิดให้มีช่องทางกรร้องเรียนหรือแจ้งเหตุให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง
ครู เพื่อสื่อสารกับ สพฐ. โดยตรงรวมถึงการใช้ Big Data และแอปพลิเคชันในการเฝ้าระวังเชิงรุก
เพื่อสามารถคาดการณ์ภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และส่งเสริมการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทั้งหน่วยงาน
ในสังกัดและหน่วยงานภายนอก ให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยได้อย่างทัน่วงที

4.2.3 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครู และบุคลากร
ทางการศึกษาโดยการสนับสนุนหรือประสานการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้อาคารเรียนอาคาร
ประกอบของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากร
ทางการศึกษา รวมถึงส่งเสริม และประสานการสนับสนุนบุคลากรด้านจิตวิทยา และบุคลากรด้าน
ความปลอดภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

4.2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา ให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียน ให้มีทักษะใน การป้องกันและปรับตัว

4.2.5 ส่งเสริมให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และจัดทำแผน บริหารจัดการด้านความปลอดภัย ของหน่วยงานในสังกัด สพฐ. รวมถึงแผนรองรับภัยพิบัติฉุกเฉิน และจัดระบบความปลอดภัยในภาพรวมให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

4.2.6 ผลักดันให้เกิดการออก/ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการ ระดับประเทศ เพื่อสนับสนุนความปลอดภัยให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

4.2.7 จัดกิจกรรมในการสร้างความตระหนักรู้ (Safety Awareness) หรือการ ชักซ้อมในการรับมือกับภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ (Safety Action) ที่ผู้เรียนอาจต้อง เผชิญ และมีแผน/มาตรการในการรับมือกับโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดขึ้นได้ในวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัย

จุดเน้น

“รวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างมีความสุข”

1. พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้มาตรฐาน
 2. ยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและบรรลุขีดความสามารถ เดิมตามศักยภาพ
 3. ยกระดับคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน
 4. ยกระดับคุณภาพระบบการบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ตั้งอยู่ที่ 1/25 ถนนบางจาก ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง โดยมีหน้าที่หลักในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ และให้บริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ดังกล่าว มีสถานศึกษา 114 โรงเรียน ครู 2,147 คน และนักเรียน 46,582 คน วิสัยทัศน์ของสำนักงานคือการสร้างคนดีมีความสุขด้วยทักษะที่ จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ภายใต้พันธกิจในการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และสถานศึกษาให้มี คุณภาพ กลยุทธ์หลักของสำนักงานประกอบด้วย การเพิ่ม โอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค ยกระดับ คุณภาพการศึกษา และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการ ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาในทุกด้าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จึงมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

และอนาคต เพื่อแก้ปัญหาด้านภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และการหลุดออกจากระบบการศึกษา รวมถึงปัญหาความไม่พร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ควบคู่กับทักษะทางดิจิทัล เพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและเกิดผลกับผู้เรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษานั้น ถือเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาสถานศึกษาโดยสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งนี้ได้มีผู้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

อัจฉรา จงดี (2560) ได้ให้ความหมายว่า การร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถเป็นพลเมืองดีของสังคม โดยการวางแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนา และจัดการทรัพยากรในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันวางแผน จัดการ และดำเนินงาน โครงการและ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้มีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

รพีพรรณ อุ่อรุณ (2564) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาที่ทำงานร่วมกันในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกด้าน

อนุจิรา ปันโย (2565) ได้ให้ความหมายว่า กระบวนการในการบริหารงาน โดยมีผู้บริหารลงมือปฏิบัติเพื่อให้บริการแก่สมาชิกในสังคม ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการพัฒนาให้สมาชิกในสังคมมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ธีรชัย เปล่งชัย และ กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2566) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล โดยผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ กล้าคิดและตัดสินใจ รวมถึงต้องมีบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

กรณิกา บุญเลี้ยง (2567) ได้ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ จากความร่วมมือของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายการศึกษา เพื่อให้การศึกษابรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

นุชรี นุชนิล (2567) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรร่วมกับความรู้ ความสามารถ และทักษะของผู้บริหารในการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อุกฤษฏ์ ดอนบรรเทา และ เอกราช โนมิตพิมานเวช (2567) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารและการจัดการสถานศึกษาคือกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือให้บริการการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนด โดยผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้บริการการศึกษาแก่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและตามมาตรฐาน

Dorah (2024) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาคือ การใช้กระบวนการทั้งหมดในการบริหารงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษา ด้วยการบริหารจัดการและกำหนดทิศทางของผู้เรียน ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ เมื่อได้ตามผลลัพธ์ที่ต้องการแล้วเราจะเรียกว่า เป็นการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารและบุคลากรร่วมมือกันเพื่อให้สถานศึกษابรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการวางแผนและจัดการทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร การบริหารสถานศึกษาที่ดีต้องอาศัยภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาหรือการบริหารการศึกษานั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศชาติ เพราะเป็นการพัฒนาเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังหลักของชาติในอนาคต โดยต้องอาศัยความรู้ ทักษะ ความสามารถ ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ มีทักษะ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข บรรลุตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

เอกชัย แดบสวัสดิ์ และ นันทิยา น้อยจันทร์ (2565) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมของประเทศ สามารถช่วยพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ของคน เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิตได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมีหลักเกณฑ์ มีหลักวิชาการมาประยุกต์กับความสามารถ และมีการใช้ยุทธศิลป์คู่กันไปกับยุทธศาสตร์ ภายใต้สภาพโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงฉับไว เพื่อให้ได้การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพทำให้เกิดความรุ่งเรืองต่อประเทศชาติ

กรณิศ สุวรรณไตรย์ (2566) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้บริหารในการบริหารจัดการในฐานะผู้บังคับบัญชาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ โดยปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ การใช้ทักษะการบริหาร ซึ่งเป็นความสามารถของผู้บริหารที่จะใช้ ทักษะความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ ในการโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าทักษะการบริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารของผู้บริหารเปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญที่ผลักดันองค์กรให้ไปสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จ

นุชรี นุชนิล (2567) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการที่เป็นภารกิจของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแนวทางและเทคนิคต่าง ๆ ด้วยความรู้ความสามารถและความเข้าใจในด้านการจัดการศึกษา โดยใช้วิธีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีขั้นตอน มีกติกาและวิธีการดำเนินการที่สนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อธิพงษ์ เพชรสุทธิ (2567) กล่าวว่า ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เป็นกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) เป็นสังคมที่ต้องอาศัยความรู้ (Knowledge based society) และเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge based economy) โดยมีผลกับการจัดการศึกษาโดยตรง ภายใต้เงื่อนไขการแข่งขันและความมุ่งมั่นตามความคาดหวังของสังคม ดังนั้นกระบวนการในการบริหารจึงต้องพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารจะต้องใฝ่รู้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สถานศึกษาอยู่รอดและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง และ ภารดี อนันต์นารี (2567) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า สถานศึกษาเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาที่ต้องเปลี่ยนแปลงตามพลวัตของโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม อีกทั้งยังพบปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ การบริหารสถานศึกษาไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว มีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา ดังนั้นในการบริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญที่

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริการท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงให้สถานศึกษามีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารงานบุคคล เป็นต้น

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษานั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะสถานศึกษาเป็นหน่วยงานย่อย ที่ต้องพัฒนาบุคลากรของประเทศ ซึ่งจะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศต่อไป ในอนาคต การที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาและทักษะการบริหาร สามารถนำพาท้องค์กรและพัฒนาบุคลากรให้อยู่รอด ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ท่ามกลางความผันผวนและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบัน

ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

ถ้ากล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาแล้วนั้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาโดยตรง โดยกระจายอำนาจงานทั้ง 4 ด้าน ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยให้โรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารสถานศึกษา ตามบริบทของชุมชนและสังคม โดยมีผู้ได้ให้หลักการของขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

นิภาพร เหล็กกลี (2559) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาว่าสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ 4 งาน ได้แก่

1. การบริหารวิชาการ
2. การบริหารงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

โดยทั้ง 4 งานนี้ ถือเป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียนเป็นหลัก โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

พีรพรรณ บุญประจักษ์ (2560) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา โดยประกอบด้วยงาน 4 ด้าน ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารงานหรือดำเนินการทุกชนิดในสถานศึกษาโดยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและจัดซื้อสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมด้านวิชาการ

2. การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานและดำเนินที่เกี่ยวกับ การวางแผน จัดทำงบประมาณรายรับ-รายจ่ายบัญชีการเงิน ทะเบียนพัสดุ พัสตุ ครุภัณฑ์ ตรวจสอบติดตามผล ความคุ้มค่าใช้จ่ายให้ เป็นไปอย่างรอบคอบ และเกิดประโยชน์สูงสุด

3. การบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารจัดการวางแผนการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน เพื่อให้บุคคลปฏิบัติงานบรรลุเป้าที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การบริหารงานทั่วไป เป็นการบริหารจัดการวางแผนที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การบริหารงานของสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ไกรพล คำนาค (2561) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารมีหน้าที่ในการบริหารและรับผิดชอบสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน โดยมีหน้าที่ตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

ในการบริหารสถานศึกษานั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ควบคู่กันทุกประการ เพราะในการดำเนินการต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้บริหารในระดับอื่น ๆ และผู้ร่วมงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจะต้องใช้เทคนิคและวิธีการในการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประโยชน์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ภิญโญ วงศ์สามิ และคณะ (2564) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาว่า ในสถานศึกษานั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนมีหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบบริหารงานของโรงเรียนที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจที่กำหนดซึ่งการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงและระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา กำหนด ซึ่งจะต้องครอบคลุมขอบข่ายและภารกิจของสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวิชาการ
2. งบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

จุฑาทิพย์ วารีย์ (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษารูปแบบเป็นนิติบุคคล ผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ในการบริหารจัดการและดำเนินงานขับเคลื่อนสถานศึกษา ภายใต้งาน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิชาการ
2. งบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

โดยกระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ต้องการให้สถานศึกษามีความอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาบุคลากร พัฒนาผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ

พิมพฤทธิ์ เทียงภักดิ์ (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะมาตรา 50 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหาร เน้นประสิทธิผลและการตรวจสอบจากองค์กรอิสระ ผู้ปกครอง และชุมชน สถานศึกษามีอิสระในการบริหารและมุ่งสู่การพัฒนาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลซึ่งจะช่วยเพิ่มความเข้มแข็งในการบริหารและการตอบสนองต่อความต้องการผู้เรียน ชุมชนและสังคม

เรวัฒน์ พรหมสะโร (2567) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา 4 ฝ่าย ดังนี้

1. การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคลากร

ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 1) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 2) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 3) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ 4) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ 5) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 6) การปฏิบัติงานอื่นใด ตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา 7) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา 8) การวางแผนพัสดุ 9) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ 10) การจัดหาพัสดุ 11) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ 12) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน 13) การจัดทำบัญชีการเงิน และ 14) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

3. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 1) การวางแผนอัตรากำลัง 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 4) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 6) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 7) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 8) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 9) การส่งเสริมวินัยคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 10) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. การบริหารทั่วไป 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8) การดำเนินงานธุรการ 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 11) การรับนักเรียน 12) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย 13) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 14) การทัศนศึกษา 15) งานกิจการนักเรียน 16) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 17) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 18) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 19) การรายงานผลการปฏิบัติงาน และ 20) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

ณัฐชดา สามา (2567) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาในระบบว่า ต้องประกอบด้วย ภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่

1. การบริหารวิชาการ
2. การบริหารงานบุคคล
3. การบริหารงานงบประมาณและการเงิน
4. การบริหารงานทั่วไป

สรุปขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษานั้นจะประกอบด้วย งานหลัก 4 ด้าน ได้แก่ 1) งานบริหารวิชาการ 2) งานบริหารงานงบประมาณ 3) งานบริหารงานบุคคล และ 4) งานบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการงานทั้ง 4 ด้าน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละด้าน อีกทั้งยังต้องพัฒนางานในแต่ละด้าน รวมถึงบุคลากรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นสถานศึกษา ที่มีคุณภาพในทุกด้าน

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ ตัวบ่งชี้ที่บอกคุณภาพและความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ดังนี้

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

วรลักษณ์ สนิท (2561) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการ จัดกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนักเรียนในทางตรงและทางอ้อม ทั้งการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ บรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็น จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา

ยุพา พรหมเยี่ยม (2562) ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ว่า การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การประกัน คุณภาพการศึกษาและงานอื่น ๆ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

พัชญ์พิชา จันทา (2563) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการวางแผน การดำเนินการ การพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลผู้เรียน การนิเทศและติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพ

อจลา ศิริเสวีวรรณ (2563) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารวิชาการเป็นกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ และการวัดประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่ถูกเชื่อมโยงผ่านวัฒนธรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เกิดความสันติสุขระหว่างคนในสังคม

ปัทมา แพงदान (2564) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของจุดมุ่งหมายการศึกษาที่กำหนดไว้

คณน ศิริโชคเจริญ (2565) ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ว่า การบริหารจัดการพัฒนากระบวนการและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู การพัฒนานักเรียนและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ให้สูงขึ้น เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

เริงฤทธิ์ คำหมู่ (2565) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิด ทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายคือการพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไว้

อรุณรัชต์ ศาสตร์สกุล (2565) ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ว่า การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาทุกชนิดในสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีคุณภาพ และมาตรฐานสูงสุดและถือเป็นภารกิจสำคัญที่สุดที่ช่วยให้หลักสูตรสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

นารี ปราถนาม (2566) ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ว่า การงานดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการทุกชนิดในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ตลอดจน การประเมินผล โดยมีการร่วมมือของบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียน เกิดผลตามเป้าหมายบรรลุวัตถุประสงค์

ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

พินญา กองพีธี และ กิจพิณัฐ อุสาโท (2566) ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียน การสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศ การศึกษา งานวางแผนการศึกษาและงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ การบริหารงานวิชาการครอบคลุมการวางแผน การจัดการ การประเมินผล และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ดีในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นหัวใจหลักในการบริหาร โรงเรียน เพื่อให้ผลที่เกิดกับนักเรียนเป็นไปตามเป้าหมายหรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีผู้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

สมบัติ ราชคม (2557) กล่าวถึงความสำคัญว่า มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศให้อยู่รอด ก้าวทันโลกที่เจริญรุ่งเรือง และสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ โดยใช้การถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม และการสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างปัจจัยแวดล้อมและปัจจัยเกื้อหนุนให้ได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

รัตยา ทองสินุช (2558) กล่าวถึงความสำคัญว่า การบริหารวิชาการนับว่าเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ดี เพื่อให้เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาชาติให้เท่าเทียมกับนานาอารยประเทศ

การณภาส สัมดี และ เตือนใจ คลประสิทธิ์ (2566) ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารวิชาการเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา โดยปัจจุบันสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารได้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับครูและนักเรียนได้ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

ฉัตรนภัส แพทย์สิทธิ์ (2566) กล่าวถึงความสำคัญว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมุ่งเน้นให้กระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาเพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินการ การวางแผนและการประเมินผลต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู และชุมชน เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา

ชลิกา พุทธิพิศ และคณะ (2566) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่าการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษา โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้าน โครงสร้างและวัฒนธรรมของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารและครูมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย โรงเรียนมีความอิสระในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาหลักสูตรที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การบริหารงานวิชาการไม่เพียงแค่นำความรู้ แต่ยังคงส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน เพื่อให้พวกเขาสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จ

พระอนันต์ แพงวงษ์ (2566) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่าการบริหารวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลัก มุ่งให้ผู้สอนและผู้เรียนจัดทำ การเรียนการสอนของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้เข้ารับบริการสามารถมั่นใจในคุณภาพ ที่พัฒนาให้ผู้เข้ารับบริการมีความรู้ความสามารถ คุณธรรม และจริยธรรมตามที่สังคมต้องการและตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

ประภา บุญฤทธิ์ (2567) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เป็นงานที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขเพื่อยกระดับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของการศึกษา ดังนั้นงานบริหารวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบ ในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สถานศึกษาก้าวหน้าต่อไป

วิชชกร ทิพย์เสถียร และ กิจพิณฐ์ อุสาโห (2567) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารวิชาการถือเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา เป็นเรื่องมีอบ่งชี้ถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการจะประสบผลสัมฤทธิ์เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถ สติปัญญา วิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา

สุภา พูนผล และ นงนภัส พันธุ์พลกฤต (2567) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาและเป็นตัวชี้วัดคุณภาพและศักยภาพในการบริหารจัดการของผู้บริหาร งานวิชาการยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนำสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ การให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาองค์กรการศึกษา

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญอย่างยิ่งถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนเป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษาที่สถานศึกษาหรือส่วนกลางกำหนดไว้ การบริหารวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะ ในงานบริหารวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์ และคณะ (2563) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า การบริหารงานวิชาการที่มีผลความสำเร็จสูงกว่าเป้าหมาย ยอดเยี่ยม มีคุณค่าและคุ้มค่า หรือเรียกว่า ความเป็นเลิศ และเป็นผลงานที่ทุกคนยอมรับ ศรัทธา

กันตวุฒิ การดี (2565) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า คุณลักษณะที่มีระดับมาตรฐานสูงสุดทางด้านวิชาการ มีการผลิตผลงานทางวิชาการ รวมถึงการดำเนินงานด้านกระบวนการต่าง ๆ ของงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บริหารจัดการปัจจัยด้านทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านวิชาการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

วิวรรณ เชื้อจิตร (2566) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศต้องครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอย่างมีคุณภาพ และการติดตามการเรียนการสอนของครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูงและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ สถานศึกษาต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น รวมถึงมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นเลิศในทุกด้าน

เมตตา ศรีกัลยาณบุตร และคณะ (2567) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า การบริหารงานวิชาการที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศ มีการจัดการเรียนการสอนต้องมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันและมีคุณธรรมจริยธรรม การบริหารงานวิชาการเชิงระบบเป็นสิ่งจำเป็น โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย พัฒนาหลักสูตร บุคลากร สื่อนวัตกรรม การวัดและประเมินผล การนิเทศติดตาม และการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่น่าเรียนรู้ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ปวีณา ปล่องทอง และคณะ (2567) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า การใช้วิธีการที่ดีที่สุดเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และสามารถเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ให้หน่วยงานอื่น ๆ นำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งรวมถึงการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในปัจจุบัน โดยใช้กิจกรรมปฏิบัติจริง (Active Learning) และการศึกษาในรูปแบบ STEM พร้อมทั้งส่งเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 เพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

กัมปภัช เขียวยันต์ และ อัจฉรา นิยมภา (2567) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า ความเป็นเลิศของการบริหารงานวิชาการมาจากผลความสำเร็จของการดำเนินงานวิชาการที่แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานนั้นประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แล้วอย่างมีคุณภาพ โดยมีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน การบริหารและการจัดการของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ชุมชน หรือสถานศึกษาเองและผลงานของสถานศึกษา

วัลลภาโพธิ์โต (2567) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ในการพัฒนางานวิชาการ พร้อมทั้งร่วมกับครูในการพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง โดยสามารถนำปรัชญาของสถานศึกษามาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการนำ Best Practice มาใช้ในการพัฒนาการศึกษา โดยมีการประกวด Best Practice ในหลายระดับเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

หทัยรัตน์ ศรีจันทร์ และคณะ (2567) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า การบริหารงานวิชาการที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและความเป็นเลิศ โดยคำนึงถึงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาคุณภาพและการบริหารงานอย่างมีหลักการจะช่วย

ให้บรรลุความสำเร็จทางวิชาการ ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจของบุคลากรและผู้รับบริการ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล

อภิชัย หีกขุนทด และคณะ (2567) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า สถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ เป็นโรงเรียนที่เป็นต้นแบบในด้านการจัดการศึกษา และมีผลงานทางวิชาการที่โดดเด่น

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2568) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศไว้ว่า เป็นผลจากความสำเร็จของการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีความโดดเด่น มีมาตรฐานสูงเป็นที่ยอมรับ และมีการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยความเป็นเลิศนั้นจะเป็นระดับคุณภาพสูงสุดของการดำเนินงานที่ทำให้องค์กรหรือหน่วยงานประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง การบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและมีประสิทธิผล ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การพัฒนาหลักสูตรและบุคลากร และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา มีการวางแผน การติดตามผล และการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ เพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการที่ดีจะช่วยให้เกิดการวางแผนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะของนักเรียนให้มีความรู้และศักยภาพสูงสุด โดยมีผู้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ไว้ดังนี้

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ (2563) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ไว้ว่า สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะและคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองและมีการกระจายอำนาจการบริหารไปยังสถานศึกษา

จันทร์จิรา สระแดง (2565) สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการบริหารงานในสถานศึกษาจะแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป ซึ่งฝ่ายบริหารวิชาการมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียน โดยตรง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จและยกระดับคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

พระเชิดศักดิ์ ศรีจันทร์ และคณะ (2565) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการที่ผสมผสานพุทธธรรมเข้ากับศาสตร์สมัยใหม่สามารถสร้างประชากรที่เป็นทั้งคนดีและคนเก่ง ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และตอบสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่เน้นการส่งเสริมคนดีให้ปกครองบ้านเมืองอย่างมีความสุขและเรียบร้อย การบูรณาการพุทธวิธีในการบริหารงานวิชาการนี้จะช่วยพัฒนาการศึกษาไทยให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

เฉลิมพล บุตรมูล และคณะ (2566) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ไว้ว่า การบริหารงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษามีความสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา โดยมีทั้งพิจารณาจากผลงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความเป็นเลิศ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถประกอบอาชีพได้ การบริหารที่ดีช่วยสร้างพลเมืองที่มีคุณธรรมและความรู้ พร้อมทั้งสามารถร่วมกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

วาลิกา พงศ์ภัทรานนท์ และคณะ (2566) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 4 ภารกิจหลัก ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยงานบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญ โดยเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมและสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษาอื่น ๆ ในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

หทัยรัตน์ ศรีจันทร์ และคณะ (2567) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดในระบบการศึกษา โดยผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจและร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การบริหารต้องมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษา การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ การบริหารงานวิชาการที่ดีจะช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนำไปสู่การยอมรับในระดับสากล

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร และคณะ (2568) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพราะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และช่วยให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา สถานศึกษาที่มีการบริหารงานวิชาการที่ดีจะสร้างมาตรฐานการศึกษาที่สูง และได้รับการยอมรับ การบริหารงานวิชาการที่ประสบความสำเร็จทำให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ และส่งผลให้สถานศึกษามีความโดดเด่น นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในการสนับสนุนครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ และทำให้การพัฒนาทางวิชาการเป็นไปอย่างยั่งยืน

สรุป ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ได้ดังนี้ การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยมีบทบาทหลักในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ หลักการบริหารงานวิชาการที่ดีจะช่วยให้สถานศึกษารุดูเป้าหมายตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและโลกสมัยใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความเข้าใจในกระบวนการบริหารงานวิชาการและมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ การผสมผสานพุทธิธรรมกับวิธีการบริหารที่ทันสมัยยังช่วยยกระดับการศึกษาไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับการบริหารวิชาการเป็นหลัก ซึ่งขอบข่ายการบริหารวิชาการมีหลายองค์ประกอบและกว้างขวาง โดยครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การดำเนินการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการ ให้ทัศนะเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ศสิดดา แห่งไทย (2559) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 7

องค์ประกอบ คือ

1. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
2. การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
4. การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน
5. การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
7. ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน

เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ (2560) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย

12 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
12. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

ที่จัดการศึกษา

อมลรดา พุทธิพันธ์ (2561) กล่าวว่าขอข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ที่สำคัญมี 9 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ
2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
4. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
5. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
7. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
8. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
9. การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โสภิต ฉายะสถิต (2563) ขอข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา
6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ธนชัย อุ่นอ้วน (2564) ได้กำหนดขอข่ายในการบริหารงานวิชาการไว้ 6 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

5. การนิเทศการศึกษา

6. การแนะแนว

กัญญาภัค พิชัย (2564) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ

1. การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้
2. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
3. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

วิสา แสนเล็ง (2565) ขอบข่ายการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
2. กระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
5. การนิเทศ

วิรมณ ปั่นงาม และคณะ (2565) ได้กล่าวว่าขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี 9 ด้าน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้
6. การนิเทศการศึกษา
7. การแนะแนว

8. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

9. การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ณัฐธัญญา คำยะอูน (2566) ขอบข่ายในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

10 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

4. การวัดและประเมินผล
 5. การนิเทศการศึกษา
 6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 8. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
 9. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 10. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- ปองพล โพธิ์วัด และ กฤษณก ดวงชาทม (2567) กล่าวว่า ขอบข่ายในการบริหารงาน

วิชาการประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การนิเทศการศึกษา
4. การวัดผลและประเมินผล
5. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา

วัชรระ มะรังศรี และคณะ (2567) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. กระบวนการเรียนรู้
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การนิเทศการศึกษา
5. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. การวัดผลประเมินผล การเทียบโอน
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

Miller (1965) กล่าวว่า งานบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. การจัดโปรแกรมการสอน
2. การปฏิบัติตามโปรแกรมการสอน
3. การติดตามการเรียนการสอน
4. การจัดบริการการสอน

Faber and Shemon (1970) ได้แบ่งงานวิชาการ ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร
3. การจัดอุปกรณ์การสอน
4. การนิเทศการสอน
5. การส่งเสริมครูประจำการในด้านความรู้

Smith (1995) ได้จัดแบ่งการบริหารงานด้านวิชาการออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การจัดหาอุปกรณ์การสอน
5. การนิเทศการสอน
6. การส่งเสริมครูประจำการ

จากผลการศึกษาวิจัยของนักวิชาการแหล่งต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์และแสดงไว้ในตารางที่ 1 โดยองค์ประกอบเหล่านี้ถือว่าเป็นองค์ประกอบหลักในการบริหารงานวิชาการ ที่ผู้วิจัยจะพิจารณาใช้เกณฑ์เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบตามกรอบแนวคิด เพื่อการวิจัย (Conceptual Framework) ต่อไป

ตารางที่ 1 (ต่อ)

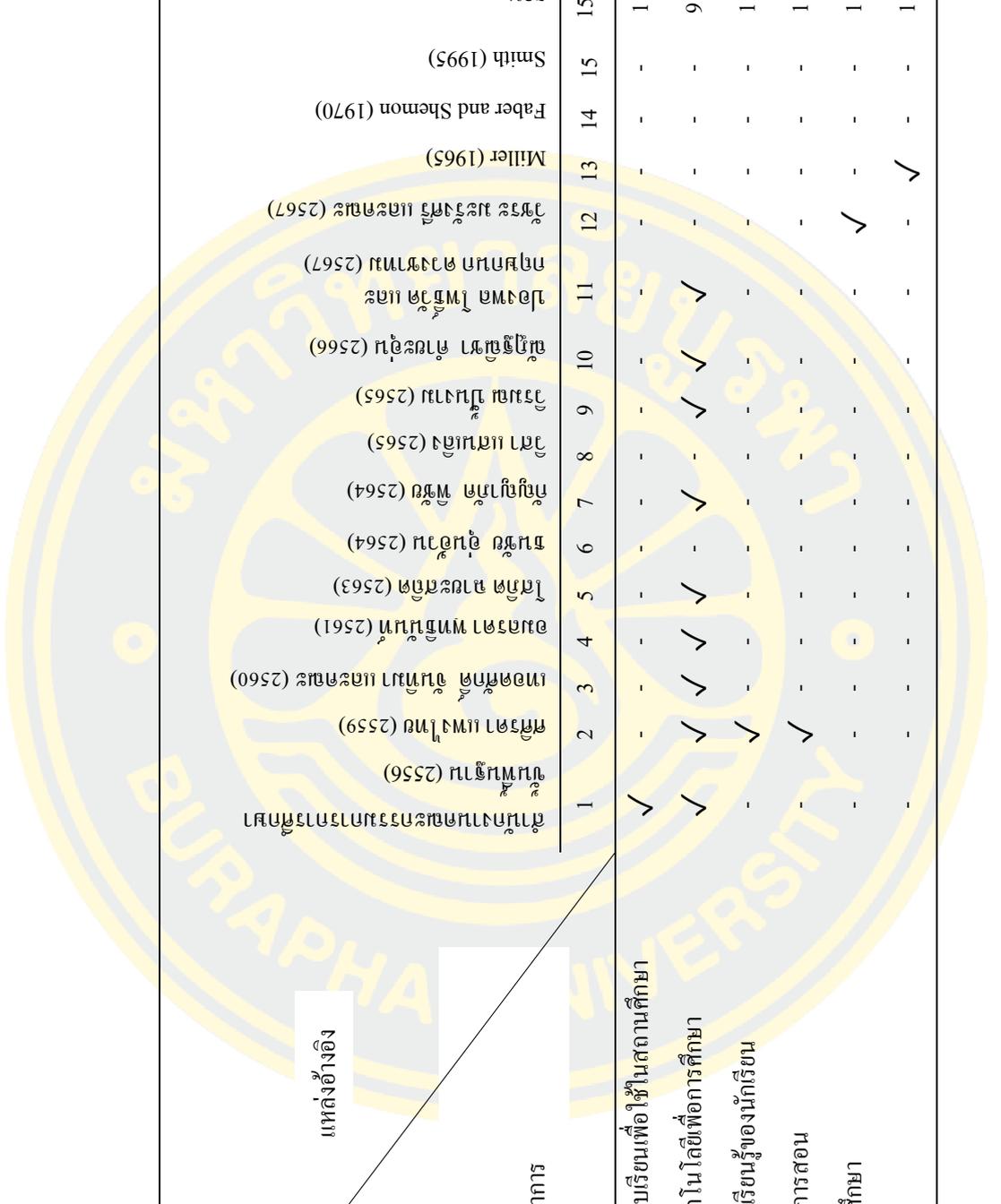
แหล่งอ้างอิง	องค์ประกอบ															รวม	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
ตำแหน่งอธิการบดี	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	15	100.00
รองอธิการบดี	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	8	53.33
ผู้อำนวยการบริหารวิชาการ	✓	-	✓	✓	-	-	✓	-	✓	✓	-	-	-	-	-	6	40.00
ผู้อำนวยการบริหาร	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13	86.67
ผู้อำนวยการบริหาร	✓	-	✓	-	-	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	4	26.67
ผู้อำนวยการบริหาร	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	-	-	9	60.00
ผู้อำนวยการบริหาร	✓	-	✓	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	5	33.33

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แหล่งอ้างอิง															รวม	ร้อยละ	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
ขอบข่ายในการบริหารวิชาการ	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	100.00
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	20.00
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม ครอบคลุม องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	13.33
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	6.67

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แหล่งอ้างอิง															รวม	ร้อยละ	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
ข้อบัญญัติการบริหารวิชาการ	✓																1	100.00
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	✓																1	6.67
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓						9	60.00
18. การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน		✓															1	6.67
19. ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน		✓															1	6.67
20. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา												✓					1	6.67
21. การจัดการเรียนการสอน													✓				1	6.67

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แหล่งอ้างอิง															รวม	ร้อยละ		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				
ขอบข่ายในการบริหารวิชาการ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (2556)	ศรัทธา แพงไทย (2559)	เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ (2560)	อมภรดา พุทธิรัตน์ (2561)	โกลิต ภายะสถิต (2563)	ธนชัย อุ๋นอ้วน (2564)	กัญญาภัค พิทย (2564)	วิลา แสนเอ็ง (2565)	วิกรม ปิ่นงาม (2565)	ณัฐวิภา ภายะอุ๋น (2566)	ปองพล ไร่ดี และคณะ (2567)	เกษม กระจ่างงาม (2567)	จาระ มะรังสี และคณะ (2567)	Miller (1965)	Faber and Shemon (1970)	Smith (1995)	15	15	100.00
22. การกำหนดคุณูปการของหลักสูตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	2	2	13.33
23. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	2	2	13.33
24. การจัดอุปกรณ์การสอน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	2	2	13.33
25. การส่งเสริมครูประจำการในด้านความรู้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	2	2	13.33

จากตารางที่ 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบหลักของขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า มี 15 องค์ประกอบหลัก แต่การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ในระดับสูง (ตั้งแต่ 50 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป) เพื่อเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย (Conceptual Framework) จำนวน 7 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา

ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

ในการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศนั้น จะศึกษาภายในขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 7 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ออกมา ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 7) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ศิริวัฒน์ บุญโตนคร และ สติพร เซวานชัย (2564) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า สถานศึกษาควรกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่สอดคล้องกับคุณลักษณะความเป็นเลิศของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และต้องพัฒนาหลักสูตรและเครื่องมือประเมินผลที่หลากหลาย

บุญจันทร์ ราชชูแสน (2565) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจำเป็นต้องสำรวจและสอบถามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในชุมชน และท้องถิ่นเพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครอง นักเรียนในชุมชน และท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดขอบข่ายภาระหน้าที่และวางแผนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และบริบทความต้องการของชุมชนท้องถิ่น กำหนดโครงสร้าง

หลักสูตรแต่ละรายวิชาและแต่ละระดับชั้นให้ชัดเจนโดยให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา โดยเชิญคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

เฉลิมพล บุตรมูล และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาควรเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ก่อนจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับนโยบายและ ยุคสมัยปัจจุบัน โดยมีการวางแผนกิจกรรม การจัดองค์กร การนำและการควบคุมการดำเนินงาน สถานศึกษาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและ ความต้องการของชุมชน รวมทั้งบูรณาการวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้าในหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับบริบทและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

วาลิกา พงศ์ภัทรานนท์ และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็น เลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรควรให้ทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และสังคม โดยเน้นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน รวมถึงการ พัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ และ ทักษะชีวิต โดยใช้หลักสูตรที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ปรับตัวตามความถนัดและความสามารถของแต่ละ บุคคล การบริหารจัดการหลักสูตรควรใช้ระบบข้อมูลและนวัตกรรมการบริหารที่เหมาะสมเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนการสอน

สิทธิชัย แสนนิทา และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ในการดำเนินการด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง เช่น การสนับสนุน งบประมาณเพื่อการอบรมด้านหลักสูตร เป็นต้น มีสร้างความรักและความใส่ใจ แก่บุคลากร และชุมชนให้เห็นความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการกำหนดระบบ โครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการ บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

เวนิตา ท้าวญาติ และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า ผู้บริหารและครูควรประชุมเพื่อวางแผนการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน โครงการวิชาการ รวมถึงการอบรมการจัดทำ หลักสูตรและปฏิบัติงานด้านวิชาการ โดยศึกษาแกนหลักของหลักสูตรและหลักสูตรท้องถิ่น

พร้อมสำรวจความต้องการของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังควรมีการประชุมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อเสนอแนะและพัฒนาหลักสูตร พร้อมส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

สิริกร เหมทานนท์ และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารทางด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางด้านวิชาการจัดประชุมชี้แจงและพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. กลยุทธ์งานวิชาการมีความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาจัดการอบรมเรื่องหลักสูตรในสถานศึกษาวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และการสรุปผล
3. การบริหารจัดการ สถานศึกษาต้องมีการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา มีการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา และจัดทำรายงาน
4. การจัดสภาพบรรยากาศแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ครูวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา และวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์ห่ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ต้องรู้และควรรู้ ออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด โดยการประเมินตามสภาพจริง
5. ด้านคุณภาพผู้เรียน การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมของบุคลากรหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ด้านการศึกษา เป็นหน้าที่โดยตรงของงานวิชาการ

อมลสิริ คำฟู และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย พร้อมทั้งพัฒนาเนื้อหาที่มีมาตรฐานและเชื่อถือได้ การปรับปรุงหลักสูตรต้องทำอย่างต่อเนื่องโดยใช้วงจรการบริหารแบบ PDCA (Plan-Do-Check-Action) และต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงเป้าหมายของสถานศึกษา

อารีรัตน์ กว้างขวาง (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 แนวทาง คือ 1) การจัดทำหลักสูตรให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และสังคมในปัจจุบัน 2) การกำกับติดตามและประเมินความสำเร็จของจัดทำหลักสูตร 3) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร 4) การประชาสัมพันธ์

สัมพันธหลักสูตรให้นักเรียน ผู้ปกครองชุมชน ทราบอย่างต่อเนื่อง 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาหลักสูตร และ 6) การสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญในการจัดทำหลักสูตร

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2568) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและผู้เรียน ใช้กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย ตรงตามความต้องการ มีความต่อเนื่อง และทันสมัยอยู่เสมอ มีการพัฒนาครูในการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เทียบเคียงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เทียบเคียงกับมาตรฐานสากลเน้นการพัฒนาสมรรถนะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สรุป แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้เรียน รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ปกครองและชุมชนเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน โดยมีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาหลักสูตรและการอบรมครูให้เข้าใจหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเน้นการวางแผนและการจัดการอย่างเป็นระบบ รวมถึงการประเมินและการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Action) และการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยการพัฒนาครูและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ

2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

บุญจันทร์ ราชชูแสน (2565) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนเน้นพัฒนาระบบการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพ ในอนาคตหลักการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการสอนและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน ครูผู้สอนควรจัดทำรายงานการพัฒนาตนเองให้ผู้บริหารทราบทุกภาคเรียน กลุ่มบริหารวิชาการควรสรุปผลการติดตามและการประเมินผล การจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เฉลิมพล บุตรมุล และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า จัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning โดยเริ่มจากการวางแผนกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของชุมชน โดยมีการระดมความคิดเห็นและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อออกแบบกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบและสนับสนุนงบประมาณ รวมถึงติดตามผลการดำเนินการ การจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การแสดงความคิดเห็น และเตรียมพร้อมสำหรับการรับผิดชอบต่อสังคมในอนาคต

วาติกา พงศ์ภัทรานนท์ และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนควรใช้วิธี Active Learning ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยเน้นการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิด การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้จริง ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อพัฒนาทักษะการค้นคว้าและการเรียนรู้ตลอดเวลา การเรียนการสอนควรมีการประสานความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และใช้สื่อและนวัตกรรมใหม่ในการกระตุ้นความสนใจและการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

สิทธิชัย แสนนิทา และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ขวัญและกำลังใจในการดำเนินการของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีการกระตุ้น และสร้างความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ครูอย่างชัดเจนมีการวางแผนและดำเนินการจัดการเรียนการสอนร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

เวนิตา ท้าวญาติ และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ผู้บริหารและครูสำรวจความพร้อมและความต้องการของสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของครูผ่านการอบรมตามชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) และรายงานผลการอบรมอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องนิเทศและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พร้อมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวางแผนการนิเทศในครั้งถัดไป

ชูศักดิ์ เจียมจร และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

(Active Learning) ผ่านการปฏิบัติจริง โดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายลดเวลาเรียนทฤษฎีและเพิ่มเวลาเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ และ การไตร่ตรองของผู้เรียน การตั้งคำถามเป็นกระบวนการสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและขยายความคิด การถามช่วยเชื่อมโยงข้อมูลและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น การเรียนรู้เชิงรุกจึงเป็นวิธีที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ

พุทธมาตย์ ยาคง และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ไว้ว่า สถานศึกษาควรกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน จนเกิดการใ้รู้ที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและทันสมัยตามยุคดิจิทัล เน้นการใช้สื่อ โดยใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และสถานศึกษา และตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล ผู้บริหารมีนโยบายในการใช้สื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยใช้เว็บไซต์ของโรงเรียน แอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Facebook และ Line

สิริกร เหมทานนท์ และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ไว้ว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารทางด้านวิชาการ สถานศึกษาที่มีคุณภาพนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งส่งผลต่อคุณภาพการสอนของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักเรียนและระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา และความเป็นเลิศในสถานศึกษา
2. กลยุทธ์งานวิชาการ เป็นกระบวนการจัดการ การกำหนดทิศทาง เป้าหมายของงานวิชาการ ทำให้บุคลากรวางแผนการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงาน
3. การบริหารจัดการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การบริหารจัดการที่ดีมุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้
4. การจัดสภาพบรรยากาศแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ครูวิเคราะห์ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ต้องรู้และควรรู้ ออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด โดยการประเมินตามสภาพจริง จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โรงเรียนมีความปลอดภัย เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
5. ด้านคุณภาพผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

อารีรัตน์ กว้างขวาง (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 5 แนวทาง คือ 1) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร 2) การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 3) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน 4) การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และ 5) การอบรมทักษะการจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่อการสอน

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2568) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายและวางแผนร่วมกัน ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน พัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนที่หลากหลายใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ ให้ครูพัฒนาตนเองให้เกิดความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประกวด แข่งขันทางวิชาการ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อยู่เสมอ

สรุปล แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การเน้นการใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิด การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูควรทำการวางแผนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ตลอดเวลา และปลูกฝังการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมรับพิชิตขอบต่อสังคมในอนาคต

3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ (2563) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ไว้ว่า ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นประจำทุกปี เพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์การเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยสามารถทำวิจัยเดี่ยวหรือร่วมกันเป็นทีม และจัดการประกวดผลงานวิจัยที่เป็นเลิศ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการพัฒนาผลงานและผู้เรียนต่อไป

ศิริวัฒน์ บุญโตนด และ สธิพร เซาว์นชัย (2564) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้ปัญหาและสภาพของผู้เรียนเป็นประเด็นท้าทายในกระบวนการประเมิน Performance Appraisal (PA) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) สูงขึ้นผ่านวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การขาดความตระหนักในการพัฒนาผลการเรียนรู้ทำให้ผลการทดสอบ

ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะช่วยแก้ไขและพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

บุญจันทร์ ราชชูแสน (2565) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ไว้ว่า ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์วิจัยและการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยภายใน โรงเรียน ระหว่าง โรงเรียน และต้นสังกัด วิจัยประเมินผลเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา การวิจัยในชั้นเรียนสร้างกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อที่จะตอบคำถามหรือปัญหาข้อสงสัยที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

เฉลิมพล บุตรมูล และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ไว้ว่า เน้นการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook หรือเว็บไซต์ของสถานศึกษา ผู้บริหารตรวจสอบและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานวิจัย พร้อมติดตามผลการดำเนินงาน การวัดผลและประเมินผลการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูเห็นคุณค่าของการวิจัย การเผยแพร่ผลงานจะช่วยสร้างแรงจูงใจและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

เวนิตา ท้าวญาติ และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยร่วมกันกำหนดแผนการดำเนินงานและระยะเวลา รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและอบรมวิธีการวิจัยที่หลากหลาย ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้และใช้ผลการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับเครือข่ายวิชาการภายนอก และเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

วิสา แสนเลิง และ กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนปีละ 1 เรื่อง เพื่อแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยสามารถทำวิจัยเดี่ยวหรือรวมกันเป็นทีม นอกจากนี้ควรมีการประกวดผลงานวิจัยดีเด่นระดับโรงเรียน เพื่อกระตุ้นและเป็นกำลังใจในการพัฒนาผลงาน

พุทธมาตย์ ยาคง และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ไว้ว่า สถานศึกษาคควรกำหนดแนวทางและ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบด้านการวิจัยของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ด้วย วิธีการปฏิบัติ PDCA รวมทั้งจัดทำคู่มือออนไลน์เกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และสร้างเจตคติ ที่ดีและความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องและทันสมัยเกี่ยวกับเป้าหมายของการวิจัย วิธีการดำเนินการ การทำวิจัยสู่การปฏิบัติจริงและการนำผลการวิจัย ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล

สรุป แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารต้องให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนทุกปี เพื่อแก้ไขปัญหา ผลสัมฤทธิ์การเรียนและพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนา ผลการเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการวิจัยภายใน โรงเรียน นอกจากนี้ยังสนับสนุนการเผยแพร่ ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อกระตุ้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างยั่งยืน ผู้บริหารควรสนับสนุนการอบรมวิจัยและการใช้ผลวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการ PDCA ในการดำเนินงานและพัฒนาวิธีการวิจัยที่ทันสมัย

4. ด้านการนิเทศการศึกษา

ศิริวัฒน์ บุญโตนคร และ สติพร เซวานิชย์ (2564) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคควรให้ความช่วยเหลือและแนะนำ ครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะของผู้เรียนด้วย กระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional Learning Community) ร่วมกับ กระบวนการนิเทศชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลการจัดการเรียนรู้ของครูไม่เป็นไปตามค่า เป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด จึงทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นต่อตนเองในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาคควรนำกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional Learning Community) และกระบวนการนิเทศ มาใช้เพื่อช่วยเหลือครูและแนะนำครูผู้สอนในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีคุณภาพ

บุญจันทร์ ราชชูแสน (2565) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการ นิเทศการศึกษา ไว้ว่า แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ ติดตามและตรวจสอบกระบวนการเรียน การสอนของครู และจัดทำเอกสารคู่มือการนิเทศของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการอ้างอิงและมีการ เผยแพร่เอกสารระบบการนิเทศลงในอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผลการนิเทศ แล้วนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

วาลิกา พงศ์ภัทรานนท์ และคณะ (2566) การนิเทศภายในสถานศึกษาควรใช้รูปแบบใหม่ ๆ ที่เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา โดยเน้นการทำงานร่วมกันและพัฒนาคุณภาพของบุคลากรผ่านกระบวนการนิเทศที่เป็นกัลยาณมิตร ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการใช้เทคโนโลยีในการนิเทศ พร้อมทั้งพัฒนาครูให้สามารถนิเทศตนเองได้ การนิเทศควรมีการประสานความร่วมมือจากผู้บริหารและครูในโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์เรียนการสอนเพื่อสร้างความโปร่งใส

สิทธิชัย แสสนนิทา และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนัก และสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญ การนิเทศภายในแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษภายในเขตพื้นที่การศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมในการนิเทศการศึกษา จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบมีการกำหนดแผนการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสม

ชูศักดิ์ เจียมจร และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า การนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรเน้นการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศและครูตามแนวทางประชาธิปไตย โดยมุ่งให้ความช่วยเหลือและแนะนำเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและครูใช้การวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ การนิเทศที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายและสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียน

รัฐวิชัย ทักขนนท์ และ ชีระพล เพ็งจันทร์ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า การนิเทศการศึกษาต้องมีกรอบยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้กระบวนการ PDCA ในการดำเนินงาน มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

สิริกร เหมทานนท์ และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารทางด้านวิชาการ แต่งตั้งกรรมการนิเทศติดตาม โดย นำครูที่มีความรู้ความสามารถ เช่น ครูชำนาญการพิเศษ มาช่วยกันออกแบบการนิเทศติดตาม

2. กลยุทธ์งานวิชาการ จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยร่วมกับคณะกรรมการวิชาการวางแผนจัดกิจกรรมการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ และควรมีคู่มือออกติดตามการนิเทศภายในสถานศึกษา

3. การบริหารจัดการ จัดกิจกรรมการนิเทศตรงกับความต้องการในการพัฒนาครู ให้คำแนะนำและคำปรึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ส่งเสริมและแนะนำให้การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และบันทึกหลังสอน การจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าของครู

4. การจัดสภาพบรรยากาศแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา ช่วยในเรื่องบรรยากาศของชั้นเรียนซึ่งมีอิทธิต่อผู้เรียน สร้างความตื่นตัวในการเรียนรู้ เจตคติ ต่อการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

5. ด้านคุณภาพผู้เรียน การนิเทศการศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนางานของครู เพื่อช่วยเหลือครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงพัฒนาเทคนิคการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคาดหวังไว้

หทัยรัตน์ ศรีจันทร์ และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า สถานศึกษาต้องมีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการนิเทศ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ปฏิบัติตามตามแผนที่วางไว้ มีการเก็บข้อมูลระหว่างการนิเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานตามผลการนิเทศและการวางแผนการนิเทศต่อไป เพื่อพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนรู้

อารีรัตน์ กว้างขวาง (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่

1) การจัดทำแผนและการดำเนินการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) การดำเนินการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา 3) การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ระดับกลุ่ม และระดับ โรงเรียน และ 4) การนำผลที่ได้จากการนิเทศไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2568) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและของสถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินการนิเทศ มีเครื่องมือนิเทศ ปฏิทินและรูปแบบการนิเทศที่ชัดเจน เน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีการให้ข้อมูลย้อนกลับในการนิเทศมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาการนิเทศ มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการนิเทศและรายงานผลการนิเทศให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

สรุป แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการใช้เทคโนโลยีในการนิเทศ ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีการวางแผนการนิเทศที่เป็นระบบ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและสร้างความร่วมมือระหว่างครูและผู้บริหาร พร้อมการประเมินผลการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครูผ่านการนิเทศและให้คำแนะนำ

5. ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

บุญจันทร์ ราชชูยแสน (2565) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ไว้ว่า แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา และตรวจสอบประเมินผลระบบประกันคุณภาพ การศึกษาและพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพ มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อติดตามคณะทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายคณะปฏิบัติงานให้บรรลุผลตาม เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีการนำผลการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เฉลิมพล บุตรมุต และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ไว้ว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในเริ่มจากการวางแผนกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา โดยโรงเรียนต้องวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ก่อนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารตรวจสอบและสนับสนุนงบประมาณ พร้อมติดตามการดำเนินกิจกรรมการประเมินผลและสรุปรายงานผลการดำเนินงาน หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงการจัดการศึกษาให้ตรงตามมาตรฐานและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

สิทธิชัย แสนนิทา และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนัก และสร้างความเข้าใจ ถึงความสำคัญ ในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการประกันคุณภาพ มีการประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สิทธิกร เหมทานนท์ และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ไว้ว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารทางด้านวิชาการ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาต้องจัดทำแผน 2 ประเภท ได้แก่ 1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแผนระยะกลาง 3 – 5 และ 2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan)
2. กลยุทธ์งานวิชาการ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องกำหนดให้เป็นแบบแผน สถานศึกษาจึงต้องพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและถูกต้อง
3. การบริหารจัดการ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ตามบทบาทและหน้าที่แต่ละคน ได้ถูกกำหนดไว้
4. การจัดสภาพบรรยากาศสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) รายงานประจำปีของสถานศึกษาที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นโดยสถานศึกษาร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อนำเสนอการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา
5. ด้านคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA

สรุป แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพและการติดตามผลการประเมินเพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในควรสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา โดยผู้บริหารต้องสนับสนุนการจัดทำแผนและงบประมาณ พร้อมติดตามผลการดำเนินงาน การพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องมีความสำคัญ การสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมบุคลากรให้เข้าใจถึงการประกันคุณภาพการศึกษาคือส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA

6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ (2563) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาสื่ออุปกรณ์ การสอนในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ และจัดให้มีการประกวด ประกวด แข่งขัน นักเรียนควรมีโอกาสสร้างและพัฒนาสื่อการสอนขึ้นด้วยตนเอง

ศิริวัฒน์ บุญโตนคร และ สติพร เซวานันชัย (2564) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควร ส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคลและวางแผนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางวิชาการ โดยใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ร่วมกับกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้นกว่าค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด การขาดการวางแผนก่อน การใช้สื่อและเทคโนโลยีอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้น การวางแผนและใช้ กระบวนการ PDCA จึงมีความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

บุญจันทร์ ราชชูแสน (2565) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการ พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า จัดทำโครงการเกี่ยวกับการจัดหา ผลิตและพัฒนา สื่อนวัตกรรมสนับสนุนให้ครูจัดหาและผลิตสื่อนวัตกรรมและใช้สื่อนวัตกรรมให้ตรงตาม จุดประสงค์และเนื้อหา มีการเลือกวิธีการใช้และผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม กับผู้เรียน มีการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมทุกครั้ง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขสื่อ นวัตกรรมให้ดียิ่งขึ้น

เฉลิมพล บุตรมูล และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า มีการวางแผนจัดหาและผลิตสื่อที่ สอดคล้องกับนโยบายและการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และ ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี ผู้บริหารตรวจสอบและสนับสนุนงบประมาณ สำหรับการจัดหาและผลิตสื่อ พร้อมติดตามผลการดำเนินกิจกรรม การใช้สื่อและเทคโนโลยีช่วย เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้ ตลอดเวลาและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สิทธิชัย แสนนิทา และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความตระหนัก สร้างความเข้าใจเพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี มีการสร้างความตระหนัก สร้างความเข้าใจ เพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการผลิตสื่อและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่าง

เหมาะสม มีการพัฒนาห้องสมุดเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้และเป็นศูนย์สื่อเทคโนโลยีอย่างชัดเจน มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เชื่อมโยงกับท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

เวนิตา ท้าวญาติ และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า การสำรวจความพร้อมและความต้องการของสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสื่อ และสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหาร ควรสนับสนุนการจัดหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และพัฒนานวัตกรรมการสอนที่ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้าถึงง่ายและไม่มีค่าใช้จ่าย รวมถึงการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการฝึกฝน ผู้เรียนให้ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด การอบรมครูในการผลิตและใช้สื่อ การเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการศึกษา

ชูศักดิ์ เจียมจร และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาจำเป็นต้องวิเคราะห์ความต้องการและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนรู้ รวมถึง ประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนงบประมาณและจัดเก็บสื่ออย่างเป็นระบบ มีการประเมินผล การใช้สื่อ นวัตกรรมในแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาการศึกษา

พุทธมาตย์ ยาคง และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า สถานศึกษาควรจัดทำโครงการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดหา ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตามยุคดิจิทัล เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา ประชุมคณะครูเพื่อวางแผนและอบรมให้ความรู้การพัฒนา สื่อในการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอกับความ ต้องการในสถานศึกษา รวบรวมผลงานของครูผู้สอนแต่ละวิชา เผยแพร่เอกสารหรือตำราที่ ดีเด่น ในแต่ละสาขาวิชาให้เป็นที่รู้จัก

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2568) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้าน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ของครู พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมในการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ให้ครูพัฒนาตนเองในการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการจัดหาคอมพิวเตอร์ สื่อมัลติมีเดียที่ ทันสมัย สัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลและศึกษาหาความรู้ของผู้เรียน และจัดการประกวดแข่งขันกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ในการแข่งขันและเรียนรู้ให้มากขึ้น

สรุป แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา หมายถึง การเน้นการส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย พร้อมทั้งส่งเสริมการอบรมครูในการผลิตและใช้สื่อเหล่านี้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีควรสัมพันธ์กับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและต้องมีการประเมินผลการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และความร่วมมือกับชุมชนภายนอกเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

7. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

ศิริวัฒน์ บุญโตนคร และ สติพร เซาว์นชัย (2564) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการ PLC ทุกสัปดาห์ การขาดการตรวจสอบเครื่องมืออาจทำให้ไม่สามารถวัดผลได้ถูกต้อง ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

จันทร์จิรา สระแดง (2565) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรและจัดทำหลักสูตร 2) การจัดทำรายวิชา 3) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ 4) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล 5) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเทคนิคและวิธีการ 6) จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน 7) การติดตามและการประเมินผลการจัดการศึกษา และ 8) นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

บุญจันทร์ ราชชูแสน (2565) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า ส่งเสริมให้งานวัดผลมีฐานข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นและปรับปรุงข้อมูล จัดทำจัดทำคู่มือระเบียบ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา เพื่อกำกับติดตามการปฏิบัติงานของงานวัดผลให้ถูกต้องรวดเร็วตามแนวปฏิบัติของสถานศึกษา จัดอบรมครูผู้สอนศึกษาวิธีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวัดผลประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผลให้ทันสมัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทุกภาคเรียน

เฉลิมพล บุตรมุล และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการศึกษา โดยการอบรมช่วยพัฒนาทักษะการวัดผลและประเมินผลของครูทำให้เครื่องมือวัดผลมีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพในการประเมินผลนักเรียน

วาลิกา พงศ์ภัทรานนท์ และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า แนวทางการวัดและประเมินผลควรพัฒนาเครื่องมือและวิธีการใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และใช้ระบบสารสนเทศเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ตามสมรรถนะและพฤติกรรมของผู้เรียน การประเมินควรมุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริงและการปฏิบัติงานจริง รวมถึงการใช้ระบบ Digital Testing เพื่อเพิ่มความสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่าย การประเมินควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการออกแบบวิธีการวัดที่เหมาะสมและพัฒนาครูในการออกแบบการประเมินทักษะการคิดและการแก้ปัญหา

สิทธิชัย แสนนิทา และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูบุคลากรทางการศึกษาในการร่วมกันพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างเหมาะสมมีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญ ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดแนวทางการนำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน มีการกำหนดแนวทางการนิเทศ เพื่อนำมาปรับปรุงเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน

เวนิตา ท้าวญาติ และคณะ (2566) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย การสำรวจความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล พร้อมอบรมครูในการใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพระดับชาติและการจัดทำคู่มือระเบียบในการวัดผล การใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครื่องมือและการประเมินผล รวมถึงการติดตามและนิเทศผลการประเมินตามปฏิทินงานวิชาการ การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรและการใช้ระบบสารสนเทศในการวัดผล เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียน

สิริกร เหมทานนท์ และคณะ (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารทางด้านวิชาการ สถานศึกษาจัดให้มีเอกสารและแบบฟอร์ม เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบและสะดวกในการนำไปใช้ ปรับปรุง ให้เหมาะสม และทันสมัย และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผล

2. กลยุทธ์งานวิชาการ เป็นกรดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีผลการปฏิบัติ อย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการเรียน และมีการนำผลการ ประเมิน มาปรับปรุงการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียน

3. การบริหารจัดการ นำผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของการวัดผลการเรียนมาใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์และ สมรรถนะผู้เรียน

4. การจัดสภาพบรรยากาศ แวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ประเมินตามสภาพจริง และ สภาพแวดล้อมมีความปลอดภัย

5. ด้านคุณภาพผู้เรียน การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการเรียนสร้างเครื่องมือ ในการวัดผลที่เป็นไปตามตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้รายวิชาครบทุกรายวิชา วิเคราะห์ และ ปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

อารีรัตน์ กว้างขวาง (2567) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการ วัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า การวัดผล ประเมินผล ประกอบด้วย 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ประเมินผลจากการปฏิบัติงานในสภาพจริง 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกำกับติดตาม การใช้เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล และ 3) มีเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2568) ได้ให้แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้าน การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะทำงาน ในการดำเนินการวัดผล ประเมินผล มีระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาที่ชัดเจน มี ปฏิทินการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา มีการวิเคราะห์ผลการประเมินของ ผู้เรียน และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน วัดและประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ใช้แอปพลิเคชันช่วยในการวัดผลประเมินผลผู้เรียนวัดผลประเมินผลตรง ตามศักยภาพของผู้เรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการวัดผลประเมินผล และมีการนำ แบบทดสอบในระดับชาติและนานาชาติมาใช้ในการประเมินผู้เรียนเพื่อเทียบเคียงมาตรฐาน

สรุป แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและ
 ดำเนินการเทียบโอน หมายถึง การเน้นการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับมาตรฐาน
 การศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและพัฒนา
 เครื่องมือวัดผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการประเมินผล
 การประเมินควรมุ่งเน้นการวัดผลจากการปฏิบัติจริงและตามสภาพจริง รวมถึงการพัฒนาผู้เรียนตาม
 ผลการประเมิน และการใช้เครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน
 การส่งเสริมการอบรมครูและการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ
 ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการวัดผลให้มีประสิทธิภาพ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์
 ในการทำงาน โดยผู้วิจัยอธิบายหลักการและเหตุผลในการกำหนดตัวแปรต้นดังกล่าว ดังนี้

ตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อแนวทางในการบริหารวิชาการสู่
 ความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ กัญญาภัค พิชัย (2564) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงาน
 วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูจำแนก
 ตามตำแหน่ง มีความแตกต่างกันและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ศศิธร วงลายี
 และวิรัตน์ พงษ์วัฒน์เกษม (2565) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ผลการ
 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมี
 นัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ สุกัญญา ทองทิพย์ และคณะ (2562) ได้ศึกษา การบริหาร
 สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ผลการ
 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 รายด้านทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ พระเชิดศักดิ์ ศรีจันทร์ (2564) ได้ศึกษา
 ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สู่ความเป็น
 เลิศ พบว่า ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
 สามัญศึกษา สู่ความเป็นเลิศโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความต้องการจำเป็นเมื่อ

เปรียบเทียบระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อแนวทางในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ธิรดา รัตน์ตยวรา และ คีฤฤทธิ์ ศีลาฉาย (2567) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ปิยาวัชร คณะรัมย์ และ ประดิษฐ์ นัตรจรัสกุล (2568) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ กลุ่มโรงเรียนลำปลายมาศ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ กลุ่มโรงเรียนลำปลายมาศ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงานเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อแนวทางในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ (2563) ที่ศึกษา การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 25 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 25 จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ อาอิต๊ะ เจ๊ะแวง และ นิเลาะ แวอูเซ็ง (2559) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ศศิธร วงลาณี และ วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2565) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ กฤษณา ศรีบุญเพ็ง (2565) ได้ศึกษา การบริหาร

สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เครือข่ายกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีอายุและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เครือข่ายกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน และเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยแบบผสม ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากและเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านการนิเทศการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกันจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ 1) ควรปรับปรุงหลักสูตร โดยใช้วงจรการบริหารแบบมีคุณภาพ PDCA 2) ควรเน้นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการสอนแบบ Active Learning 3) ควรมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความหลากหลาย ให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตร และนำผลที่ได้พัฒนาระบบการสอนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น 4) ควรมีการประชุมวางแผนนิเทศการสอน แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และพัฒนาระบบการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กัณฑ์ การดี (2565) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 2) นำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 234 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เช่น การจัดทำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การวิเคราะห์และอภิปรายผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และกำหนดเป้าหมาย รายละเอียดของกลยุทธ์ นำผลการศึกษา การวิเคราะห์สังเคราะห์ หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสร้างแผนกลยุทธ์ การนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการพัฒนา และแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการให้คำปรึกษา 2) การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ เช่น การวิเคราะห์สภาพปัญหาการกำหนดเป้าหมาย รายละเอียดของกลยุทธ์ การนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการพัฒนา และการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนา 3) การจัดการเรียนรู้ เช่น การจัดทำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การวิเคราะห์สภาพปัญหา การกำหนดเป้าหมาย รายละเอียดของกลยุทธ์ การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสร้างแผนกลยุทธ์ และการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนา และด้านที่ 4 การมีส่วนร่วม เช่น การวิเคราะห์สภาพปัญหา การกำหนดเป้าหมาย รายละเอียดของกลยุทธ์ การนำกรอบแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7-8-S Framework) มาใช้ในการพัฒนาการทำข้อตกลง (MOU) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพ

บุญจันทร์ ราชชูแสน (2565) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ตามขอบข่ายงานวิชาการ 7 ด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 175 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากสัดส่วนตามจำนวนครูแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรง .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คือ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ การจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น คือ 1) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นฐานแห่งการประกาศข่าวดีอย่างมีประสิทธิภาพ 2) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น 3) ตรวจสอบ ประเมินผล ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 4) จัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ 5) จัดทำโครงการเสริมหลักสูตรให้นักเรียนพัฒนาทักษะกระบวนการคิด 6) นิเทศการเรียนการสอนภายในโรงเรียนตามระบบและกระบวนการของการนิเทศ และ 7) การกำกับ ติดตาม ช่วยเหลือครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน

เฉลิมพล บุตรมูล (2566) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

2) สร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ และ 3) ประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลาภู จำนวน 311 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 51 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน ระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาพหุกรณี กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และ ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ จำนวน 9 คน และ ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .61) สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = .32) และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ แบ่งเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 18 แนวทาง 72 วิธีปฏิบัติ 43 โครงการ และ 7 กิจกรรม 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .48) เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .59) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .41) และด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .43)

วิสา แสนเลิง (2567) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการ

พัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนา หลักสูตรของ สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สรุป เป็นรายด้าน ได้ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาควรกำหนดจุดประสงค์ให้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย 2) ด้านการ พัฒนากระบวนการการเรียนรู้ ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติผ่านการสอนแบบ Active Learning 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบ โอนผลการเรียน ควรส่งเสริมให้งาน วัดผลมีฐานข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ จัดทำคู่มือระเบียบข้อปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อย ปีละ 1 เรื่อง ควรเป็นวิจัยที่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้จริงและมีการสร้างสื่อนวัตกรรมช่วยให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

งานวิจัยต่างประเทศ

Sergiovani (1991) ได้ศึกษาสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล พบว่า มี 9 องค์ประกอบ คือ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีแผนงานวิชาการที่ดี จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของ นักเรียน มีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

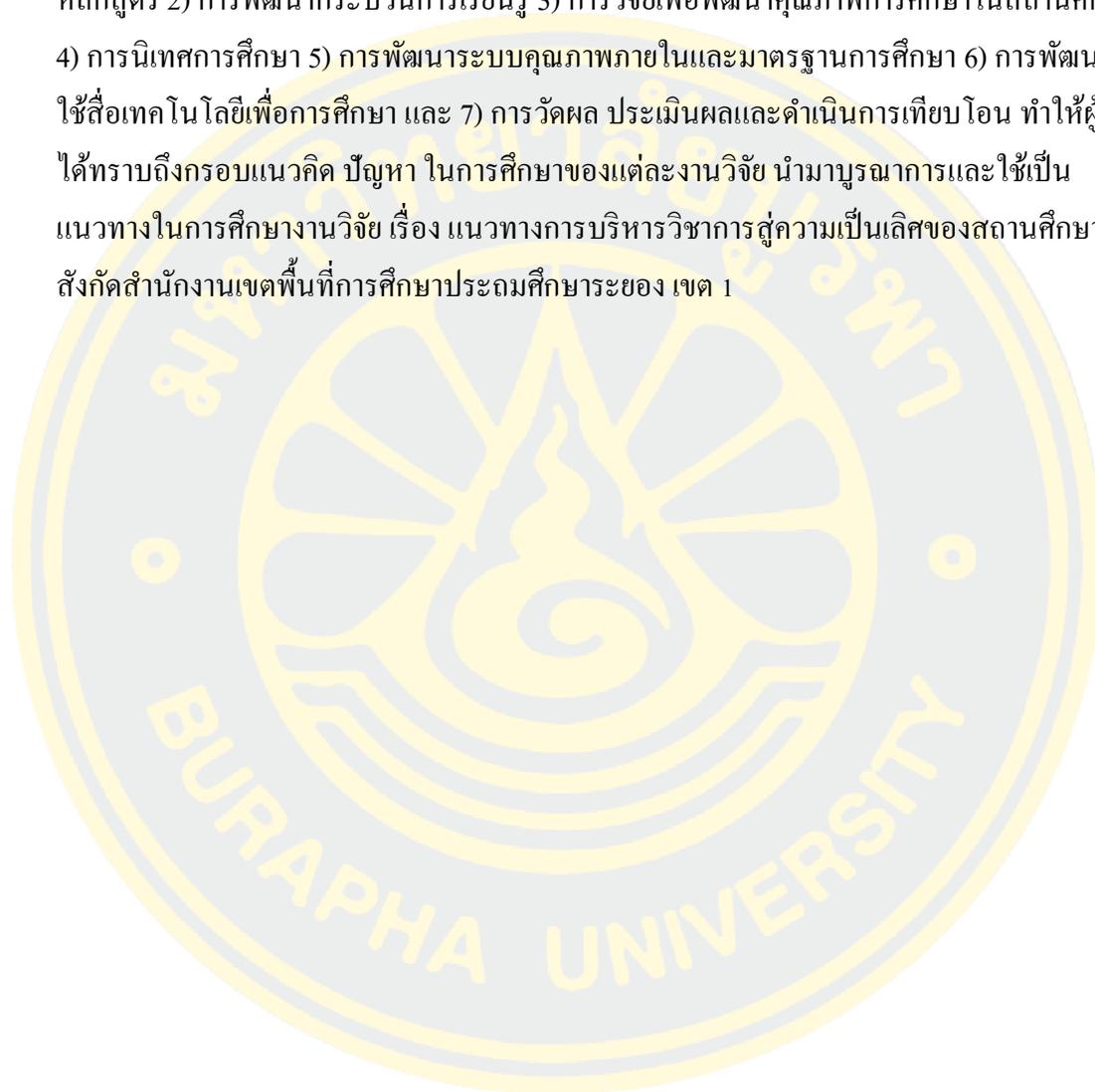
Ka-ho Mok (2003) ได้ศึกษาในหัวข้อ “Decentralization and marketization of education in Singapore: A case study of the school excellence model” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปรัชญาและ หลักการของรูปแบบความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสิงคโปร์ ซึ่งรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้ สถานศึกษาพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ผ่านการกระจายอำนาจให้แต่ละสถานศึกษามีความยืดหยุ่นใน การพัฒนาตามจุดแข็งของตนเอง โดยเสนอรูปแบบความเป็นเลิศสำหรับสถานศึกษา (School Excellence Model: SEM) ซึ่งประกอบด้วยสองกลุ่มหลัก คือ กลุ่มสนับสนุนที่มุ่งเน้นการเตรียม สถานเพื่อให้บริการผลลัพธ์ที่ดี และกลุ่มผลลัพธ์ที่ประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานของ สถานศึกษา SEM ยังช่วยในการประเมินและปรับปรุงแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการ พัฒนาแผนการปฏิบัติและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานบุคคลและการพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษา มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผ่านการใช้ทรัพยากรอย่าง มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ SEM ยังมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อ การศึกษาและความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน รวมถึงการอบรมและพัฒนากำลังใจให้เหมาะสมกับ ความต้องการของสังคม

Fulstonschools (2003) ได้นำเสนอรูปแบบความเป็นเลิศสำหรับสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลักในการบริหาร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นการสื่อสารและการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน 2) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) การวางแผนกลยุทธ์โดยตรวจสอบความต้องการและการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การวางแผนกระบวนการสนับสนุนการศึกษาที่เน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 5) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลผ่านการมอบอำนาจและการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน 6) ผลการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สถานศึกษาหรือองค์กรอื่น ๆ โดยทั้งหมดนี้มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

Martens & Prosser (2004) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพโดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนการสอน โดยกล่าวถึงประสิทธิผลของการประกันคุณภาพ คือ การประกันความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองด้านการสอนของครูว่า นักเรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีคุณธรรม คุณภาพ เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ออกของนักเรียนให้มีคุณภาพสืบไป ซึ่งครูคุณภาพจะมีการปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง สอนนักเรียนให้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ ปรับปรุงการสอนตามสภาพแวดล้อม มีความยืดหยุ่น มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและมีจรรยาบรรณ แนวคิด ทฤษฎีและการวิจัย เกี่ยวกับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา

Ali Afabdi (2021) ได้ศึกษาแนวทางปฏิบัติของผู้อำนวยการ โรงเรียนในการส่งเสริมคุณภาพความเป็นผู้นำในการเรียนรู้ในโรงเรียนดีเด่น 3 แห่งในอินโดนีเซีย การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คนมาจากโรงเรียนดีเด่น 3 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู เจ้าหน้าที่การศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียน ผลการศึกษา พบว่าการพัฒนาความเป็นผู้นำการเรียนรู้เชิงระบบ เกี่ยวข้องกับ 1) การกำหนดแนวคิดการเรียนรู้ 2) การกระตุ้นให้ครูรับรู้และรับรู้แนวคิดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และ 4) การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยด้วยระบบอินพุต-กระบวนการ-เอาต์พุต/ผลลัพธ์ ร่วมกับขั้นตอนการออกแบบ การจัดระเบียบ การให้คำปรึกษา การกำหนด การนำไปปฏิบัติ การติดตาม การประเมิน และการให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารที่มีทักษะผู้นำแห่งการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนและเพิ่มพูนความสามารถของครู

สรุปได้ว่าการศึกษารายงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการ
สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
ทั้งในและต่างประเทศพบว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการประกอบด้วย 7 ด้าน 1) การพัฒนา
หลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6) การพัฒนาและ
ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 7) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ทำให้ผู้วิจัย
ได้ทราบถึงกรอบแนวคิด ปัญหา ในการศึกษาของแต่ละงานวิจัย นำมาบูรณาการและใช้เป็น
แนวทางในการศึกษางานวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยดำเนินการตามกระบวนการวิจัย ในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 111 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 2,147 คน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,258 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 328 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 310 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่ง

ชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ประชากรในแต่ละสถานศึกษา แบ่งตามกลุ่มอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา ดังตารางที่ 2 จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling)

ตารางที่ 2 จำแนกจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

อำเภอ	โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
เมืองระยอง	42	41	892	933	6	130	136
ปลวกแดง	17	17	377	394	3	54	57
บ้านฉาง	14	14	264	278	3	38	41
บ้านค่าย	29	27	313	340	4	45	49
นิคมพัฒนา	12	12	301	313	2	43	45
รวม	114	111	2,147	2,258	18	310	328

(ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2567)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 5 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561) โดยต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์อย่างน้อย 2 ข้อขึ้นไป โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

- 2.1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป
- 2.2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) เฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ
- 2.3 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับประเทศ
- 2.4 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาระดับดีเด่นขึ้นไป
- 2.5 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีผลงานทางวิชาการในระดับประเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ 7 ด้าน

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา

ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

จำนวนด้านละ 6 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (Likert, 1967) แบ่งเกณฑ์น้ำหนักได้ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา

ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้การวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เครื่องมือเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน

วิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 สั่งเคราะห์ขอขบช่วยการบริหารงานวิชาการจากแนวคิดของนักวิชาการทางด้านการศึกษา ได้ขอขบช่วยการบริหารงานวิชาการ จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา

ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

1.2 สร้างแบบสอบถาม

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตรวจสอบ และ

เสนอแนะ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหา ส่วนภาษาและดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1.4.1 ว่าที่เรือตรี ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น

อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.4.2 ดร.ณัญฉิกา ลุนราศรี

อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.4.3 นายณัฐกฤต วงษ์พิทักษ์

ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลระยอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

จากการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ปรากฏว่าทุกประเด็นคำถาม ผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอประธานและคณะกรรมการผู้ควบคุมงานนิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

1.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้ว เสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. เครื่องมือเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ทราบแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ฉบับร่าง โดยกำหนดประเด็นคำถามแนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ จากผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารวิชาการสู่

ความเป็นเลิศของนักวิชาการ ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 7) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และ ค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้น ไป ถือว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้และเหมาะสมกับการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญได้แก่

2.4.1 ว่าที่เรือตรี ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น

อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.4.2 ดร.ณัฏฐิกา ลุนราศรี

อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.4.3 นายณัฐกฤต วงษ์พิทักษ์

ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลระยอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

จากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .67 ขึ้น ไป ปรากฏว่าทุกประเด็นคำถาม ผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2.5. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง จัดทำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยประสานงานกับภาควิชาการบริหารการศึกษา และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อความอนุเคราะห์ในการใช้ชื่อสถาบัน เพื่อเป็นไปตามเกณฑ์จริยธรรมในการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.3 ผู้วิจัยยื่นโครงการวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในระบบการขอรับการพิจารณาจริยธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยบูรพา และผ่านการอนุมัติโดยรหัสโครงการวิจัย ได้แก่ G-HU105/2568

1.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และนำหนังสือขอความร่วมมือถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 เพื่อขออนุญาตและความร่วมมือผู้บริหารและครูในสังกัด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามในรูปแบบเอกสาร และรูปแบบออนไลน์

1.5 การเข้าร่วมการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ผู้เข้าร่วมมีสิทธิ์ตัดสินใจเข้าร่วมอย่างอิสระ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

1.5.1 เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย

1.5.1.1 ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1

1.5.1.2 สมัครใจเข้าร่วม โครงการวิจัย

1.5.2 เกณฑ์การคัดออก

1.5.2.1. ไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย เช่น ไม่ใช่ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1

1.5.2.2 มีภาวะสุขภาพที่ไม่เหมาะสม เช่น โรคทางจิตเวช

1.5.2.3 อยู่ในสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้วิจัย หรือมีผลประโยชน์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นกลางของข้อมูล

1.5.3 เกณฑ์การยุติการเข้าร่วม โครงการวิจัย

ขอลอนตัวออกจากโครงการวิจัยครั้งนี้

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยประสานงานกับภาควิชาการบริหารการศึกษา และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อความอนุเคราะห์ในการใช้ชื่อสถาบัน เพื่อเป็นไปตามเกณฑ์จริยธรรมในการวิจัย

2.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.3 ผู้วิจัยยื่น โครงการวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในระบบการขอรับการพิจารณาจริยธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยบูรพา และผ่านการอนุมัติโดยรหัสโครงการวิจัย ได้แก่ G-HU105/2568

2.4 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5 ผู้วิจัยประสานงานเพื่อนัดหมายวันและเวลา ในการเข้าศึกษาแนวทางการบริหาร วิชาการสู่ความเป็นเลิศ จากผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

2.6 การเข้าร่วมการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ผู้เข้าร่วมมีสิทธิ์ตัดสินใจเข้าร่วมอย่างอิสระ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

2.6.1 เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย

2.6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของเขต 1 ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างน้อย 2 ข้อขึ้นไป

2.6.1.2 สมัครใจเข้าร่วม โครงการวิจัย

2.6.2 เกณฑ์การคัดออก

2.6.2.1 ไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย เช่น ไม่ใช่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์

2.6.2.2 มีภาวะสุขภาพที่ไม่เหมาะสม เช่น โรคทางจิตเวช

2.6.2.3 อยู่ในสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้วิจัย หรือมีผลประโยชน์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นกลางของข้อมูล

2.6.3 เกณฑ์การยุติการเข้าร่วม โครงการวิจัย

ขอลงตัวออกจากโครงการวิจัยครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน ด้วยสถิติ ความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (Likert, 1967) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ซึ่งปรับปรุง โดย นางลักษณ์ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

1.4 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบ (T-test Independent) และวิเคราะห์ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลมากกว่าสองกลุ่ม ตัวอย่าง (One way ANOVA) และถ้าพบว่ามีค่าแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ต่อไปด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการตีความและทำความเข้าใจ ความหมายของเนื้อหา ที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่เพื่อหาบทสรุปร่วมกัน ของเรื่องนั้น

2.3 นำเสนอข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีการใช้สถิติที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิกการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

2.1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S. D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S. D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

Σ แทน ผลรวม

3. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) ซึ่งปรับปรุง โดย นางลัทธน์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) เป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นอยู่ แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ ทั้งนี้เพื่อความคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในช่วงพิสัยที่ไม่มากเกินไป

$$PNI_{Modified} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ PNI หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

4. วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบ (T-test Independent) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}$$

โดย $S_p^2 = \frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$ และ $df = n_1 + n_2 - 2$

เมื่อ t แทน ค่าทดสอบทางสถิติที่

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

5. วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลมากกว่าสองกลุ่มตัวอย่าง (One way ANOVA) ด้วย F-test (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบนัยสำคัญ

MS_b แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

6. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ต่อไปด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (K - 1)}$$

เมื่อ M_1, M_2 แทน ค่าที่ 2 กลุ่มที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง

n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาทดสอบ

$df = (K - 1), (K - 2)$ แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยผู้วิจัยขออธิบายสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$PNI_{Modified}$	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
I	แทน	คะแนนเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
D	แทน	คะแนนเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็นสำหรับบอกล้นยสำคัญทางสถิติ (Significance)
t	แทน	แทนค่าสถิติที่ใช้กรณีข้อมูลมีการแจกแจงแบบที (t-Distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้กรณีมีการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
SS.	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS.	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of square)

df. แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 328 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 310 คน 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ดังนั้น จึงแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน ด้วยสถิติ ความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยใช้ดัชนี ความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})

1.4 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบ (T-test Independent Samples) และ วิเคราะห์ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลมากกว่าสองกลุ่มตัวอย่าง (One way ANOVA) และถ้าพบว่ามีค่าความแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ต่อไปด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) โดยการตีความและทำความเข้าใจความหมายของเนื้อหา ที่ได้จากการ สัมภาษณ์มาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่เพื่อหาบทสรุปร่วมกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	n = 328	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	18	5.5
ครู	310	94.5
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	253	77.1
สูงกว่าปริญญาตรี	75	22.9
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	128	39.0
ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	98	29.9
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	102	31.1

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่คือครู คิดเป็นร้อยละ 94.5 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.5 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 77.1 รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 22.9 และประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุดคือ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาคือ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.1 และ ตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 29.9

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	n = 328		แปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	4.39	.65	มาก	6
ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.49	.60	มาก	3
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.28	.73	มาก	7
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	4.54	.64	มากที่สุด	2
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.54	.63	มากที่สุด	1
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.42	.67	มาก	4
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน	4.41	.65	มาก	5
รวม	4.44	.65	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 1
การพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	n = 328		แปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ตามหลักการ PDCA	4.38	.68	มาก	3
2. สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	4.47	.66	มาก	2
3. สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน	4.54	.70	มากที่สุด	1
4. ครูได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถ่องแท้	4.30	.79	มาก	6
5. ผู้บริหาร ครู และชุมชน ร่วมมือกันในการพัฒนาหลักสูตร	4.32	.85	มาก	4
6. สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตรกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานภายนอก	4.31	.81	มาก	5
รวม	4.39	.65	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน 2) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และ 3) สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ตามหลักการ PDCA ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ครูได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถ่องแท้

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 2
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	n = 328		แปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารและครู ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	4.42	.77	มาก	5
2. ครูมีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	4.54	.68	มากที่สุด	3
3. สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ให้กับผู้เรียน	4.37	.74	มาก	6
4. ครูบูรณาการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคตให้ผู้เรียน	4.60	.65	มากที่สุด	1
5. ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.46	.69	มาก	4
6. สถานศึกษามีกระบวนการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.55	.66	มากที่สุด	2
รวม	4.49	.60	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) ครูบูรณาการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคตให้ผู้เรียน 2) สถานศึกษามีกระบวนการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และ 3) ครูมีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ให้กับผู้เรียน

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านที่ 3
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	n = 328		แปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีการบริหารและติดตามการดำเนินงานวิจัย อย่างเป็นระบบ	4.33	.82	มาก	3
2. ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี การศึกษาหรือทุกภาคเรียน	4.50	.73	มากที่สุด	1
3. ครูนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนจริง	4.42	.75	มาก	2
4. สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาความรู้ด้านการวิจัย ให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ	4.16	.89	มาก	5
5. สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการวิจัยและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ภายในสถานศึกษา	4.22	.87	มาก	4
6. สถานศึกษาจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความ ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก	4.06	.97	มาก	6
รวม	4.28	.73	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี การศึกษาหรือทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2) ครูนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนจริง และ 3) สถานศึกษามีการบริหารและติดตามการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 4
การนิเทศการศึกษา

ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	n = 328		แปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.54	.71	มากที่สุด	3
2. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	4.55	.67	มากที่สุด	2
3. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยมีบทบาทและหน้าที่ ที่ชัดเจน	4.60	.63	มากที่สุด	1
4. สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วยรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย	4.49	.76	มาก	5
5. ผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนะนำ และชื่นชมอย่างสร้างสรรค์	4.54	.71	มากที่สุด	3
6. สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.51	.72	มากที่สุด	4
รวม	4.54	.64	มากที่สุด	

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยมีบทบาทและหน้าที่ ที่ชัดเจน 2) สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา และ 3) สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ และ ผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนะนำ และชื่นชมอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วยรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 5
การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา	n = 328		แปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีการดำเนินงานบริหารและติดตามการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.46	.70	มาก	6
2. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้าน ประกันคุณภาพอย่างชัดเจน	4.56	.67	มากที่สุด	3
3. สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในที่ สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา	4.55	.66	มากที่สุด	4
4. สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดสรร งบประมาณอย่างเหมาะสมถูกต้องและชัดเจน	4.59	.67	มากที่สุด	1
5. สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การอย่างต่อเนื่อง	4.57	.66	มากที่สุด	2
6. สถานศึกษามีการอบรมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ ประกันคุณภาพให้แก่ครูและบุคลากร	4.47	.73	มาก	5
รวม	4.54	.63	มากที่สุด	

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความ
เป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่การ
พัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาราย
ข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการและ
จัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมถูกต้องและชัดเจน 2) สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และ 3) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้าน
ประกันคุณภาพอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินงานบริหาร
และติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 6
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	n = 328		แปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.51	.69	มากที่สุด	1
2. สถานศึกษาสนับสนุนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย	4.46	.74	มาก	3
3. สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาทักษะครูในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีการศึกษา	4.34	.78	มาก	6
4. ครูมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	4.48	.69	มาก	2
5. สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง	4.37	.80	มาก	5
6. สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยี	4.37	.77	มาก	4
รวม	4.42	.67	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) ครูมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน และ 3) สถานศึกษาสนับสนุนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาทักษะครูในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีการศึกษา

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 7
การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน	n = 328		แปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูมีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา	4.39	.72	มาก	4
2. ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือวัดผล อย่างต่อเนื่อง	4.34	.74	มาก	5
3. ครูมีการใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการวัดผล และประเมินผล	4.43	.69	มาก	3
4. ครูมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง และพัฒนาผู้เรียน ตามผลการประเมิน	4.50	.70	มาก ที่สุด	1
5. ครูมีการใช้เครื่องมือการวัดประเมินผลที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน	4.48	.70	มาก	2
6. สถานศึกษามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	4.31	.85	มาก	6
รวม	4.41	.65	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) ครูมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง และพัฒนาผู้เรียนตามผลการประเมิน 2) ครูมีการใช้เครื่องมือการวัดประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และ 3) ครูมีการใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ และสถานศึกษามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตารางที่ 12 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
ภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ความต้องการจำเป็น		ลำดับ
			(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	4.39	4.63	.24	.055	2
ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.49	4.66	.17	.038	4
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	4.28	4.58	.30	.070	1
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	4.54	4.67	.13	.029	5
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	4.54	4.65	.11	.024	6
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	4.42	4.66	.24	.054	3
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอน	4.41	4.65	.24	.054	3
รวม	4.44	4.64	.20	.046	

จากตารางที่ 12 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
ในภาพรวมและรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง .024 – .070
เมื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
ในภาพรวมและรายด้าน 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน
สถานศึกษา ($PNI_{Modified} = .070$) 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = .055$) และ 3) ด้านการ
พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

มีค่าความต้องการจำเป็นเท่ากัน ($PNI_{Modified} = .054$) ส่วนด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($PNI_{Modified} = .024$)

ตารางที่ 13 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	สภาพ	สภาพที่พึง	ความต้องการจำเป็น		
	ปัจจุบัน (D)	ประสงค์ (I)	(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	ลำดับ
1. สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ตามหลักการ PDCA	4.38	4.64	.26	.059	4
2. สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	4.47	4.64	.17	.038	5
3. สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน	4.54	4.70	.16	.035	6
4. ครูได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถ่องแท้	4.30	4.61	.31	.072	1
5. ผู้บริหาร ครู และชุมชน ร่วมมือกันในการพัฒนาหลักสูตร	4.32	4.62	.30	.069	2
6. สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตรกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานภายนอก	4.31	4.58	.27	.063	3
รวม	4.39	4.63	.24	.055	

จากตารางที่ 13 พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง .035 – .072 เมื่อจัดลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็นในด้านการพัฒนาหลักสูตร 3 อันดับแรก ที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ 1) ครูได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถ่องแท้ ($PNI_{Modified} = .072$) 2) ผู้บริหาร ครู และชุมชน ร่วมมือกันในการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = .069$) และ 3) สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตรกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงาน ภายนอก ($PNI_{Modified} = .063$) ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ($PNI_{Modified} = .035$)

ตารางที่ 14 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ความต้องการจำเป็น		ลำดับ
			(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	
1. ผู้บริหารและครู ร่วมกันวิเคราะห์ และวางแผนการสอนที่สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	4.42	4.62	.20	.045	3
2. ครูมีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นการมีส่วน ร่วมของผู้เรียน	4.54	4.69	.15	.033	4
3. สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนา ทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ให้กับ ผู้เรียน	4.37	4.60	.23	.053	1
4. ครูบูรณาการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อ สังคมในปัจจุบันและอนาคตให้กับ ผู้เรียน	4.60	4.71	.11	.024	6

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	สภาพ	สภาพที่พึง	ความต้องการจำเป็น		
	ปัจจุบัน (D)	ประสงค์ (I)	(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	ลำดับ
5. ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.46	4.67	.21	.047	2
6. สถานศึกษามีกระบวนการติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการ สอนอย่างต่อเนื่อง	4.55	4.67	.12	.026	5
รวม	4.49	4.66	.17	.038	

จากตารางที่ 14 พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง .024 – .053 เมื่อจัดลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3 อันดับแรก ที่มีความ ต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ให้กับผู้เรียน ($PNI_{Modified} = .053$) 2) ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกระตุ้นความคิด สร้างสรรค์และการเรียนรู้ของผู้เรียน ($PNI_{Modified} = .047$) และ 3) ผู้บริหารและครู ร่วมกันวิเคราะห์ และวางแผนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ($PNI_{Modified} = .045$) ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ ครูบูรณาการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และ ความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคตให้กับผู้เรียน ($PNI_{Modified} = .024$)

ตารางที่ 15 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	สภาพ	สภาพที่พึง	ความต้องการจำเป็น		
	ปัจจุบัน (D)	ประสงค์ (I)	(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	ลำดับ
1. สถานศึกษามีการบริหารและติดตาม การดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.33	4.59	.26	.060	4
2. ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็น ประจำทุกปีการศึกษาหรือทุกภาคเรียน	4.50	4.61	.11	.024	6
3. ครูนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียน การสอนจริง	4.42	4.65	.23	.052	5
4. สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนา ความรู้ด้านการวิจัยให้กับครูอย่าง สม่ำเสมอ	4.16	4.57	.41	.099	2
5. สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการ วิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน สถานศึกษา	4.22	4.54	.32	.076	3
6. สถานศึกษาจัดให้มีการเผยแพร่ ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับ หน่วยงานภายนอก	4.06	4.49	.43	.106	1
รวม	4.28	4.58	.30	.070	

จากตารางที่ 15 พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง .024 – .106
เมื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน
สถานศึกษา 3 อันดับแรก ที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดให้มีการ
เผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ($PNI_{Modified} = .106$)
2) สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ ($PNI_{Modified} =$
.099) และ 3) สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
($PNI_{Modified} = .076$) ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่าง
ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีการศึกษาหรือทุกภาคเรียน ($PNI_{Modified} = .024$)

ตารางที่ 16 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา

ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	สภาพ	สภาพที่พึง	ความต้องการจำเป็น		
	ปัจจุบัน (D)	ประสงค์ (I)	(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	ลำดับ
1. สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ การศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.54	4.67	.13	.029	3
2. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของ การนิเทศชัดเจนและสอดคล้องกับ นโยบายของสถานศึกษา	4.55	4.66	.11	.024	5
3. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศโดยมีบทบาทและหน้าที่ ที่ชัดเจน	4.60	4.71	.11	.024	5
4. สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วย รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย	4.49	4.66	.17	.038	1
5. ผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ แนะนำ และติชมอย่างสร้างสรรค์	4.54	4.66	.12	.026	4
6. สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.51	4.66	.15	.033	2
รวม	4.54	4.67	.13	.029	

จากตารางที่ 16 พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง .024 – .038 เมื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านการนิเทศการศึกษา 3 อันดับแรก ที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วยรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย ($PNI_{Modified} = .038$) 2) สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = .033$) และ 3) สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ ($PNI_{Modified} = .029$) ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดเท่ากัน ได้แก่ สถานศึกษามี

การกำหนดเป้าหมายของการนิเทศชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ($PNI_{Modified} = .024$) และสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยมีบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจน ($PNI_{Modified} = .024$)

ตารางที่ 17 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ความต้องการจำเป็น		ลำดับ
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	
1. สถานศึกษามีการดำเนินงานบริหาร และติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบ	4.46	4.64	.18	.040	1
2. สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานด้านประกัน คุณภาพอย่างชัดเจน	4.56	4.66	.10	.022	2
3. สถานศึกษามีการดำเนินงานด้าน ประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับ นโยบายและมาตรฐานการศึกษา	4.55	4.65	.10	.022	2
4. สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติ การและจัดสรรงบประมาณอย่าง เหมาะสมถูกต้องและชัดเจน	4.59	4.66	.07	.015	4
5. สถานศึกษามีการติดตามผลการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอย่าง ต่อเนื่อง	4.57	4.66	.09	.020	3
6. สถานศึกษามีการอบรมและสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกัน คุณภาพให้แก่ครูและบุคลากร	4.47	4.65	.18	.040	1
รวม	4.54	4.65	.11	.024	

จากตารางที่ 17 พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง .015 – .040 เมื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 3 อันดับแรก ที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการดำเนินงานบริหารและติดตามการพัฒนาคณาภพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ($PNI_{Modified} = .040$) และสถานศึกษามีการอบรมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพให้แก่ครูและบุคลากร ($PNI_{Modified} = .040$) 2) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพอย่างชัดเจน ($PNI_{Modified} = .022$) และสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ($PNI_{Modified} = .022$) และ 3) สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = .020$) ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม ถูกต้องและชัดเจน ($PNI_{Modified} = .015$)

ตารางที่ 18 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	ลำดับ
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการ เรียนการสอน	4.51	4.68	.17	.038	6
2. สถานศึกษาสนับสนุนการจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย	4.46	4.68	.22	.049	4
3. สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนา ทักษะครูในการใช้และผลิตสื่อ เทคโนโลยีการศึกษา	4.34	4.64	.3	.069	1

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	ความต้องการจำเป็น		
	(D)	(I)	(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	ลำดับ
4. ครูมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	4.48	4.69	.21	.047	5
5. สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้ สื่อและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง	4.37	4.63	.26	.059	3
6. สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการ พัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านสื่อ และเทคโนโลยี	4.37	4.64	.27	.062	2
รวม	4.42	4.66	.24	.054	

จากตารางที่ 18 พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง .038 – .069 เมื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3 อันดับแรก ที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาทักษะครูในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีการศึกษา ($PNI_{Modified} = .069$) 2) สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยี ($PNI_{Modified} = .062$) และ 3) สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = .059$) ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{Modified} = .038$)

ตารางที่ 19 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอน	สภาพ	สภาพที่พึง	ความต้องการจำเป็น		
	ปัจจุบัน (D)	ประสงค์ (I)	(I-D)	$PNI_{Modified}$ (I-D)/D	ลำดับ
1. ครูมีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.39	4.67	.28	.064	3
2. ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือวัดผลอย่างต่อเนื่อง	4.34	4.62	.28	.065	2
3. ครูมีการใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผล	4.43	4.66	.23	.052	4
4. ครูมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริงและพัฒนาผู้เรียนตามผลการประเมิน	4.50	4.66	.16	.036	6
5. ครูมีการใช้เครื่องมือการวัดประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.48	4.67	.19	.042	5
6. สถานศึกษามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	4.31	4.62	.31	.072	1
รวม	4.41	4.65	.24	.054	

จากตารางที่ 19 พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง .036 – .072 เมื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน 3 อันดับแรก ที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = .072$) 2) ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือวัดผลอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = .065$) และ 3) ครูมีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ($PNI_{Modified} = .064$) ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ ครูมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง และพัฒนาผู้เรียนตามผลการประเมิน ($PNI_{Modified} = .036$)

1.4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 ผู้ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 20 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการผู้ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่
 โดยรวมและรายด้าน

สภาพปัจจุบันของการ บริหารงานวิชาการผู้ความเป็น เลิศ	ผู้บริหารสถานศึกษา n = 18				ครู n = 310			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ ที่
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	4.43	.51	มาก	6	4.38	.65	มาก	6
ด้านที่ 2 การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	4.51	.45	มากที่สุด	3	4.49	.61	มาก	3
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	4.29	.55	มากที่สุด	7	4.28	.74	มาก	7
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	4.69	.40	มากที่สุด	2	4.53	.65	มากที่สุด	2
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบ คุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	4.69	.37	มากที่สุด	1	4.53	.64	มากที่สุด	1
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.45	.48	มาก	4	4.42	.68	มาก	4
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอน	4.44	.52	มาก	5	4.41	.66	มาก	5
รวม	4.50	.47	มากที่สุด		4.43	.66	มาก	

จากตาราง 20 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

ครู โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้การทดสอบที (T-test Independent)

แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ	ตำแหน่งหน้าที่	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	ผู้บริหาร	4.43	.51	.27	.79
	สถานศึกษา				
	ครู	4.38	.65		
ด้านที่ 2 การพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	ผู้บริหาร	4.51	.45	.13	.89
	สถานศึกษา				
	ครู	4.49	.61		
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ผู้บริหาร	4.29	.55	.04	.97
	สถานศึกษา				
	ครู	4.28	.74		
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	ผู้บริหาร	4.69	.40	1.07	.29
	สถานศึกษา				
	ครู	4.53	.65		

ตารางที่ 21 (ต่อ)

แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ	ตำแหน่งหน้าที่	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	ผู้บริหาร	4.69	.37	1.77	.09
	สถานศึกษา				
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	ครู	4.53	.64	.22	.83
	ผู้บริหาร	4.45	.48		
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอน	สถานศึกษา			.23	.82
	ครู	4.42	.68		
	ผู้บริหาร	4.44	.52		
	ครู	4.41	.66		

จากตาราง 21 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 22 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

สภาพปัจจุบันของการ บริหารงานวิชาการสู่ความ เป็นเลิศ	ปริญญาตรี n = 253				สูงกว่าปริญญาตรี n = 75			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ ที่
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	4.37	.68	มาก	6	4.43	.54	มาก	5
ด้านที่ 2 การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	4.51	.63	มาก ที่สุด	2	4.44	.47	มาก	4

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันของการ บริหารงานวิชาการสู่ความ เป็นเลิศ	ปริญญาตรี n = 253				สูงกว่าปริญญาตรี n = 75			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ ที่
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	4.26	.78	มาก	7	4.34	.55	มาก	7
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	4.52	.67	มากที่สุด	1	4.61	.49	มากที่สุด	2
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบ คุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	4.51	.68	มากที่สุด	3	4.62	.44	มากที่สุด	1
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.39	.71	มาก	5	4.52	.49	มากที่สุด	3
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอน	4.41	.69	มาก	4	4.40	.54	มาก	6
รวม	4.42	.69	มาก		4.48	.05	มาก	

จากตาราง 22 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม วุฒិการศึกษาดังนี้

ปริญญาตรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

สูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบที (T-test Independent)

แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ	วุฒิกการศึกษา	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	ปริญญาตรี	4.37	.68	-.73	.47
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.43	.54		
ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ปริญญาตรี	4.51	.63	.80	.43
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.44	.47		
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ปริญญาตรี	4.26	.78	-.81	.42
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.34	.55		
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	ปริญญาตรี	4.52	.67	-1.15	.25
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.61	.49		
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	ปริญญาตรี	4.51	.68	-1.68	.10
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.62	.44		
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ปริญญาตรี	4.39	.71	-1.75	.08
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.52	.49		
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน	ปริญญาตรี	4.41	.69	.14	.89
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.40	.54		

จากตาราง 23 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตาม วุฒิกการศึกษา ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 24 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของ เขต 1

จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน

สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ	น้อยกว่า 5 ปี			ตั้งแต่ 5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป		
	X̄	S.D.	อันดับ ที่	X̄	S.D.	อันดับ ที่	X̄	S.D.	อันดับ ที่
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	4.46	.54	4	4.35	.62	6	4.33	.78	5
ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.54	.52	1 ที่สุด	4.53	.50	3 ที่สุด	4.40	.75	3
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	4.32	.64	7	4.26	.77	7	4.25	.80	7
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	4.53	.60	2	4.60	.53	2	4.50	.77	1
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	4.51	.61	3	4.62	.51	1	4.49	.75	2
			ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ	น้อยกว่า 5 ปี n = 128			ตั้งแต่ 5 - 10 ปี n = 98			มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป n = 102					
	\bar{X}	S.D.	ระดับ อันดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ อันดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ อันดับ ที่			
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	4.43	.64	มาก	6	4.43	.59	มาก	5	4.40	.78	มาก	4
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอน	4.45	.60	มาก	5	4.44	.56	มาก	4	4.33	.79	มาก	6
รวม	4.46	.60	มาก		4.46	.58	มาก		4.39	.77	มาก	

จากตาราง 24 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

น้อยกว่า 5 ปี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตั้งแต่ 5 – 10 ปี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 3) การพัฒนาระบบการเรียนรู้

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	1.08	2	.54	1.30	.27
	ภายในกลุ่ม	135.32	325	.42		
	รวม	136.41	327			
ด้านที่ 2 การพัฒนาระบบการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.22	2	.61	1.70	.18
	ภายในกลุ่ม	116.31	325	.36		
	รวม	117.53	327			
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.29	2	.14	.27	.77
	ภายในกลุ่ม	174.58	325	.54		
	รวม	174.87	327			

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แนวทางการบริหารวิชาการ สู่ความเป็นเลิศ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.56	2	.28	.69	.50
	ภายในกลุ่ม	131.86	325	.41		
	รวม	132.42	327			
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบ คุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.92	2	.46	1.16	.32
	ภายในกลุ่ม	129.18	325	.40		
	รวม	130.10	327			
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.06	2	.03	.07	.93
	ภายในกลุ่ม	146.04	325	.45		
	รวม	146.11	327			
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอน	ระหว่างกลุ่ม	1.02	2	.51	1.19	.31
	ภายในกลุ่ม	139.19	325	.43		
	รวม	140.21	327	.54		

จากตาราง 25 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังนี้

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า ควรมีผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ชัดเจนและถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสู่ครูทุกคน จัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยศึกษาสภาพแวดล้อม สภาพปัจจุบัน

ความต้องการของสังคม และนโยบายต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วม โดยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีแบบแผนด้วยกระบวนการ PDCA และควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ดังคำสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“...ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรที่ชัดเจน มีการแบ่งอำนาจหน้าที่เป็นทอดๆ โดยให้หัวหน้าวิชาการเป็นหลักจากนั้นจะมอบหัวหน้าสายชั้นรับผิดชอบเพื่อถ่ายทอดให้ครูทุกคน และต้องปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร มีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมพิเศษที่เน้น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, วันที่ 9 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรทุกปี และมีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนในการพัฒนาผู้เรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการประชุมเพื่อปรับปรุงหลักสูตรในทุกๆ ปี โดยมีกระบวนการในการดำเนินงาน PDCA ควรมีการศึกษาศภาพปัจจุบันความต้องการของสังคมและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม มีการประกาศใช้หลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ และติดตามผลการใช้หลักสูตรว่าเป็นไปตามค่าเป้าหมายของนักเรียนเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, วันที่ 11 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการประชุมและวางแผนร่วมกันในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร โดยอิงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นให้ครูทุกคนในโรงเรียนรับทราบแนวทางการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, วันที่ 17 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชน สังคม และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษา และนำมาจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, วันที่ 19 มิถุนายน 2568)

ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า ควรใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นที่รูปแบบ Active Learning เป็นหลัก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรเป็นผู้ชี้แนะและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพื้นฐานและศักยภาพของนักเรียน มีการบูรณาการข้ามวิชา และใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจและประสิทธิภาพของบทเรียน นอกจากนี้ควรมีแผนพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจน จัดทำโครงการสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูทุกคนตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อีกทั้งควรมีการจัดสรรครูให้ตรงกับวิชาที่ถนัดและมีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนด ดังคำสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“...ควรมีการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ไม่เน้นที่กระบวนการใดกระบวนการหนึ่ง โดยใช้การบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมของเรื่องที่เรียนรู้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, วันที่ 9 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Active Learning และต้องมีการใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน และให้ความสำคัญกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เน้นการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดเป็นหลัก และเน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถ “คิด ทำ นำเสนอได้” ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีแผนพัฒนาการศึกษา และจัดทำโครงการเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดไว้ ควรมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นหลัก โดยให้ครูเป็นผู้แนะนำให้กับนักเรียน Active Learning มีการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการบูรณาการร่วมกับวิชาอื่นๆ ในการจัดการเรียนเรียนรู้ โดยยึดผลการเรียนรู้จากตัวชี้วัดเป็นหลัก คำนึงถึงความแตกต่างและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน เพื่อให้รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลและนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, วันที่ 11 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้กับครูทุกคน ควรมีการใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Active Learning และใช้การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, วันที่ 17 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการเน้นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Active Learning ควรจัดครูให้ตรงกับวิชาที่สอนของตนเองและให้เพียงพอกับชั้นเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, วันที่ 19 มิถุนายน 2568)

ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยภาคเรียนละ 1 งานวิจัย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการเรียนการสอน ทั้งในด้านพฤติกรรมผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ควรเปิดกว้างในหัวข้อวิจัย เช่น การพัฒนาสื่อ การปรับปรุงวิธีการสอน หรือการพัฒนา Best Practice เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรมีการสะท้อนปัญหาผ่านกระบวนการ PLC นอกจากนี้ต้องมีการติดตามผลการวิจัยเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีการนำเสนองานวิจัยและผลการนำไปใช้จริงกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งครูและผู้เรียน ดังคำสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“...ควรมีการกำหนดให้ทำการวิจัยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เป็นการวิจัยที่เน้นการแก้ไขปัญหาผู้เรียน เมื่อวิจัยเสร็จแล้วต้องให้มีการนำเสนอผลการวิจัย จากนั้นนำไปแก้ไขและปฏิบัติกับผู้เรียน การวิจัยเป็นการวิจัยไม่เต็มรูปแบบ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, วันที่ 9 มิถุนายน 2568)

“...ควรเปิดกว้างในการทำการวิจัย โดยให้ครูทำวิจัยภาคเรียนละ 1 งานวิจัย โดยเปิดกว้างในหัวข้อการวิจัย อาทิเช่น การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ การวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ และการวิจัยเพื่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นต้น และเพื่อให้ครูสามารถนำงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาวิทยฐานะของตนเองได้อีกด้วย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการสะท้อนปัญหาของนักเรียนหรือครูผู้สอน โดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน จากนั้นนำปัญหามาทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเปิดกว้างในหัวข้อการทำวิจัยที่หลากหลาย ไม่ได้มุ่งเน้นแค่เพียงวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงอย่างเดียว...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, วันที่ 11 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการทำวิจัยภาคเรียนละ 1 งานวิจัย โดยเปิดกว้างในหัวข้อการวิจัย และสนับสนุนให้ครูทำ Best Practice เพื่อพัฒนาผู้เรียนและมีการติดตามผลการนำการวิจัยไปใช้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, วันที่ 17 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยภาคเรียนละ 1 งานวิจัย โดยสำรวจปัญหาจากบันทึกหลังการจัดการเรียนการสอน จากนั้นนำมาดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียน และยังคงการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, วันที่ 19 มิถุนายน 2568)

ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 การนิเทศการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการวางแผนการนิเทศอย่างชัดเจน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่ในการนิเทศที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลายตามบริบทของโรงเรียน การนิเทศควรเน้นการให้คำแนะนำเชิงบวกและสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน โดยเน้นการประเมินจากกระบวนการจัดการเรียนรู้จริงประกอบกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน นำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น ควรมีการประชุมและอภิปรายผลการนิเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ดังคำสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“...ควรมีคำสั่งแต่งตั้งคณะดำเนินงานและอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนในการนิเทศ ต้องมีการวางแผนการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดปฏิทินการนิเทศ และต้องนำผลการนิเทศกลับมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน โดยให้คณะดำเนินงานประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, วันที่ 9 มิถุนายน 2568)

“...ควรใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย อาทิเช่น การเยี่ยมชมชั้นเรียนแบบไม่เป็นทางการ การนิเทศแบบทางการ และการนิเทศรูปแบบออนไลน์ โดยการใช้การส่งคลิปวิดีโอ โดยเน้นการให้ครูท่านอื่นเข้ามานิเทศชั้นเรียนด้วย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนระหว่างครูผู้สอนกับครูผู้สอนเอง และสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนให้กันและกัน โดยมุ่งเน้นให้สามารถนำกลับมาประยุกต์ใช้กับตนเองได้ และเน้นการนิเทศเชิงบวก...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งโรงเรียน ควรใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เน้นการนิเทศเชิงบวก การพูดคุยกันระหว่างครูกับผู้นิเทศ ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินจากการวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นหลัก และประเมินจากผลสัมฤทธิ์และผลงานที่เกิดขึ้นของนักเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, วันที่ 11 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการกำหนดให้อยู่ในแผนปฏิบัติการ ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานนิเทศ มีการประชุม และกำหนดรูปแบบการนิเทศที่ชัดเจน และดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ ควรใช้รูปแบบในการนิเทศที่หลากหลาย โดยให้คำแนะนำเชิงบวกให้กับครูผู้สอน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, วันที่ 17 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย มีการกำหนดการนิเทศที่ชัดเจนจัดทำเป็นปฏิทินการนิเทศ และควรมีการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนจริง โดยประเมินจาก กระบวนการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นให้กับนักเรียน มีการติดตามและประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และอภิปรายผลการนิเทศเพื่อให้ครูนำไปปรับปรุงและแก้ไข...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, วันที่ 19 มิถุนายน 2568)

ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ควรดำเนินงานโดยยึดตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารจัดการ และ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการกำหนดค่าเป้าหมายอย่างชัดเจนในแต่ละด้าน เพื่อนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติงานอย่างมีทิศทาง จากนั้นจึงจัดทำโครงการหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกัน ควรกำหนดคณะกรรมการหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามากำกับ ติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงาน อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาเพิ่มเติม ดังคำสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“...ควรดำเนินงานให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ และยึดมาตรฐานตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ให้สอดคล้องตามตัวชี้วัด ต้องมีการกำหนดค่าเป้าหมาย และดำเนินการจัดทำแผน มีการกำหนดคณะกรรมการกำกับและติดตาม ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประจำทุกปี...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, วันที่ 9 มิถุนายน 2568)

“...ควรดำเนินงานโดยยึดตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3 มาตรฐานหลัก 1) คุณภาพผู้เรียน 2) กระบวนการบริหารและจัดการ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการกำหนดค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน และนำไปดำเนินการในแผนปฏิบัติงาน จากนั้นจัดทำโครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่กำหนด...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการดำเนินงานวางแผนตามมาตรฐานการศึกษา ต้องมีการประกาศค่าเป้าหมาย และดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ จากนั้นต้องมีการประเมินผลหลังการดำเนินงาน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาประเมินและชี้แนะผลการดำเนินงาน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, วันที่ 11 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการกำหนดค่ามาตรฐาน จากนั้นนำไปจัดทำแผน นำไปสู่การปฏิบัติ และตรวจสอบผลการปฏิบัติ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, วันที่ 17 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการกำหนดค่ามาตรฐาน เพื่อใช้ในการดำเนินการวางแผนปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ตามค่าเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, วันที่ 19 มิถุนายน 2568)

ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ควรส่งเสริมให้ครูสามารถผลิตและพัฒนาสื่อการสอนได้อย่างหลากหลาย ให้การสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์อย่างเพียงพอและต่อเนื่องมีการอบรมให้ความรู้แก่ครูในการใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอในทุกภาคเรียน ควรมีการจัดหาเทคโนโลยีพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกห้องเรียน นอกจากนี้ควรมีการบันทึก ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่ออย่างเป็นระบบ รวมถึงควรส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดทำสื่อและพัฒนาสื่อซึ่งกันและกัน และส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมประกวดแข่งขันการพัฒนาสื่อเพื่อกระตุ้นการสร้างสรรค์และพัฒนาศักยภาพของครู อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้มีการเผยแพร่สื่อที่สร้างขึ้นไปยังบุคคลภายนอก เพื่อสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ดังคำสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“...ควรเปิดโอกาสให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย และสนับสนุนงบประมาณให้ครูอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง โดยเน้นให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์กับผู้เรียนสูงสุด และต้องมีการติดตามผลการนำสื่อเทคโนโลยีไปใช้กับผู้เรียน

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, วันที่ 9 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการอบรมให้ความรู้ในการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทุกภาคเรียน เพื่อให้ครูสามารถนำมาใช้ในการสร้างสื่อในการจัดการเรียนการสอนได้ และควรมีการสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอ ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตในทุกห้องเรียน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ทั้งรูปแบบ On-site และรูปแบบ On-line ได้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีแบบบันทึกการนำสื่อไปใช้ ควรนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการพัฒนาสื่อและเผยแพร่สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้ปกครอง บุคคลภายนอก มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาสื่อระหว่างครูผู้สอน มีการส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมประกวดแข่งขันกิจกรรมการพัฒนาสื่อและใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองและสามารถนำสื่อที่สร้างขึ้นมาต่อยอดเป็นผลงานได้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, วันที่ 11 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการบันทึกการใช้สื่อและรายงานการใช้สื่อในการจัดการเรียนสอน ควรมีการสนับสนุนการสร้างสื่อและจัดหาสื่อการสอนอย่างเต็มที่...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, วันที่ 17 มิถุนายน 2568)

“...มีควรมีการสนับสนุนการพัฒนาและจัดหาสื่อเทคโนโลยีให้แก่ครูอย่างเพียงพอ นำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, วันที่ 19 มิถุนายน 2568)

ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการวางแผนและกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นคู่มือ ใช้วิธีการการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งนี้ควรเน้นการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อวัดความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนตามผลการประเมิน เพื่อส่งเสริมตามศักยภาพของแต่ละคน นอกจากนี้ควรมีการ

ประชุมชี้แจงครูผู้สอนถึงแนวทางการวัดและประเมินผลและมีระบบติดตามการประเมินผลในทุกภาคเรียน พร้อมจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์การวัดและประเมินผลผู้เรียน เพื่อใช้วางแผนพัฒนาต่อไป ดังคำสัมภาษณ์จากครูผู้ให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“...ควรมีการกำหนดและวางแผนการวัดและประเมินผลล่วงหน้า และมีการดำเนินการวัดและประเมินผลเป็นระยะ เพื่อวัดความก้าวหน้าของนักเรียน โดยมุ่งเน้นการวัดและประมาณผลที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน ไม่ใช่เพียงแค่ตัดสินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นหลัก...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, วันที่ 9 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลตามมาตรฐาน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และควรมีกิจกรรมซ่อมเสริมให้ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, วันที่ 10 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย อาทิเช่น การประเมินผลจากการปฏิบัติงาน การประเมินผลจากผลงาน และการประเมินผลจากการทดสอบ เป็นต้น โดยเน้นการประเมินผลที่ยึดการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก มีการวัดประเมินผลเป็นระยะ ไม่ใช่การวัดและประเมินผลเพียงครั้งเดียว จากส่งเสริมและสนับสนุนตามความต้องการของนักเรียนในสิ่งที่นักเรียนสนใจ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, วันที่ 11 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีคู่มือการวัดประเมินผล มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน มีการประชุมร่วมกันเพื่อชี้แจงการวัดและประเมินผล มีการติดตามการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยสรุปเป็นรายงานผลสัมฤทธิ์นักเรียนในทุกภาคเรียนเพื่อนำมาพัฒนาต่อไป...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, วันที่ 17 มิถุนายน 2568)

“...ควรมีใช้การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนเป็นหลัก...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, วันที่ 19 มิถุนายน 2568)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 1 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินงานวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การสำรวจด้วยแบบสอบถามวิจัย 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 310 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ของสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1) แบบสอบถามวิจัย เพื่อประเมินสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) การทดสอบที (T-test

Independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาจำนวนและค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือครู คิดเป็นร้อยละ 94.5 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.5 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 77.1 รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 22.9 และประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุดคือ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาคือ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.1 และ ตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 29.9

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

1.2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ

พบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน 2) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และ 3) สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ตามหลักการ PDCA ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ครูได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถ่องแท้

1.2.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) ครูบูรณาการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคตให้กับผู้เรียน 2) สถานศึกษามีกระบวนการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และ 3) ครูมีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ให้กับผู้เรียน

1.2.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีการศึกษาหรือทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2) ครูนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนจริง และ 3) สถานศึกษามีการบริหารและติดตามการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

1.2.5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ โดยมีบทบาทและหน้าที่ ที่ชัดเจน 2) สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา และ 3) สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ และ ผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนะนำ และติชมอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วยรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย

1.2.6 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมถูกต้องและชัดเจน 2) สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และ 3) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินงานบริหารและติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

1.2.7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) ครูมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน และ 3) สถานศึกษาสนับสนุนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่

ทันสมัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาทักษะครูในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีการศึกษา

1.2.8 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) ครูมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง และพัฒนาผู้เรียนตามผลการประเมิน 2) ครูมีการใช้เครื่องมือการวัดประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และ 3) ครูมีการใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ และสถานศึกษามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ในภาพรวมและรายด้าน 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 3) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน มีค่าความต้องการจำเป็นเท่ากัน ส่วนด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกรายด้าน

1.4.1 การพัฒนาหลักสูตร พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ครูได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถ่องแท้ 2) ผู้บริหาร ครู และชุมชน ร่วมมือกันในการพัฒนาหลักสูตร

และ 3) สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตรกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานภายนอก ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

1.4.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ให้กับผู้เรียน 2) ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 3) ผู้บริหารและครู ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ 1) ครูบูรณาการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และ ความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคตให้กับผู้เรียน

1.4.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก 2) สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ และ 3) สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ 1) ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีการศึกษาหรือทุกภาคเรียน

1.4.4 การนิเทศการศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในด้านการนิเทศศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วยรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย 2) สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และ 3) สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดเท่ากัน ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา และสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยมีบทบาทและหน้าที่ ที่ชัดเจน

1.4.5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการดำเนินงานบริหารและติดตามการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ และสถานศึกษามีการอบรมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกัน คุณภาพให้แก่ครูและบุคลากร 2) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านประกัน คุณภาพอย่างชัดเจน และสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับ นโยบายและมาตรฐานการศึกษา และ 3) สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำ แผนปฏิบัติการและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมถูกต้องและชัดเจน

1.4.6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามากที่สุด 3 อันดับ แรก ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาทักษะครูในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยี การศึกษา 2) สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาและ แลกเปลี่ยนความรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยี และ 3) สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อและ เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.4.7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน พบว่า ความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนมากที่สุด 3 อันดับ แรก ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 2) ครูมี ส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือวัดผลอย่างต่อเนื่อง และ 3) ครูมีการพัฒนาเครื่องมือ วัดผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ได้แก่ ครูมี การวัดประเมินผลตามสภาพจริง และพัฒนาผู้เรียนตามผลการประเมิน

1.5 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ การทดสอบที (T-test Independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ผลดังนี้

1.5.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็น เลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาที่มีผลงานด้านวิชาการที่เป็นเลิศจำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ได้ดังนี้

2.1.1 การพัฒนาหลักสูตร ได้เสนอแนวทางว่า ควรมีผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ชัดเจนและถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสู่ครูทุกคน จัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยศึกษาสภาพแวดล้อม สภาพปัจจุบัน ความต้องการของสังคม และนโยบายต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วม โดยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีแบบแผนด้วย

กระบวนการ PDCA และควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้เสนอแนวทางว่า ควรใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นที่รูปแบบ Active Learning เป็นหลัก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรเป็นผู้ชี้แนะและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพื้นฐานและศักยภาพของนักเรียน มีการบูรณาการข้ามวิชา และใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจและประสิทธิภาพของบทเรียน นอกจากนี้ควรมีแผนพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจน จัดทำโครงการสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูทุกคนตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อีกทั้งควรมีการจัดสรรครูให้ตรงกับวิชาที่ถนัดและมีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนด

2.1.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ได้เสนอแนวทางว่า ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยภาคเรียนละ 1 งานวิจัย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการเรียนการสอน ทั้งในด้านพฤติกรรมผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ควรเปิดกว้างในหัวข้อวิจัย เช่น การพัฒนาสื่อ การปรับปรุงวิธีการสอน หรือการพัฒนา Best Practice เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรมีการสะท้อนปัญหาผ่านกระบวนการ PLC นอกจากนี้ต้องมีการติดตามผลการวิจัยเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีการนำเสนองานวิจัยและผลการนำไปใช้จริงกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งครูและผู้เรียน

2.1.4 การนิเทศการศึกษา ได้เสนอแนวทางว่า ควรมีการวางแผนการนิเทศอย่างชัดเจน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน พร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่ในการนิเทศที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลายตามบริบทของโรงเรียน การนิเทศควรเน้นการให้คำแนะนำเชิงบวกและสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน โดยเน้นการประเมินจากกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง ประกอบกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน นำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น ควรมีการประชุมและอภิปรายผลการนิเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

2.1.5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ได้เสนอแนวทางว่า ควรดำเนินงานโดยยึดตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารจัดการ และ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการกำหนดค่าเป้าหมายอย่างชัดเจนในแต่ละด้าน เพื่อนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติงานอย่างมีทิศทาง จากนั้นจึงจัดทำโครงการหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกัน ควรกำหนดคณะกรรมการหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามากำกับ ติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาเพิ่มเติม

2.1.6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้เสนอแนวทางว่า ควรส่งเสริมให้ครูสามารถผลิตและพัฒนาสื่อการสอนได้อย่างหลากหลาย ให้การสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์อย่างเพียงพอและต่อเนื่องมีการอบรมให้ความรู้แก่ครูในการใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอในทุกภาคเรียน ควรมีการจัดหาเทคโนโลยีพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกห้องเรียน นอกจากนี้ควรมีการบันทึก ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่ออย่างเป็นระบบ รวมถึงควรส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดทำสื่อและพัฒนาสื่อซึ่งกันและกัน และส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมประกวดแข่งขันการพัฒนาสื่อเพื่อกระตุ้นการสร้างสรรค์และพัฒนาศักยภาพของครู อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้มีการเผยแพร่สื่อที่สร้างขึ้นไปยังบุคคลภายนอก เพื่อสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

2.1.7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ได้เสนอแนวทางว่า ควรมีการวางแผนและกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นคู่มือ ใช้วิธีการการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งนี้ควรเน้นการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อวัดความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนตามผลการประเมิน เพื่อส่งเสริมตามศักยภาพของแต่ละคน นอกจากนี้ควรมีการประชุมชี้แจงครูผู้สอนถึงแนวทางการวัดและประเมินผลและมีระบบติดตามการประเมินผลในทุกภาคเรียน พร้อมจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์การวัดและประเมินผลผู้เรียน เพื่อใช้วางแผนพัฒนาต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

1.1 สภาพปัจจุบัน ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐาน 2) การนิเทศการศึกษา และ 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในการบริหารสถานศึกษานั้นต้องดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาเป็นหลัก จึงทำให้มีการดำเนินงานและให้ความสำคัญมากที่สุด อีกทั้งโรงเรียนยังต้องเข้ารับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนด ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมถูกต้องและชัดเจน อีกทั้งยังมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรารรรถ หิ้นเตียน และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร ภูติวัฒนชัย และ สุทธิพงษ์ บุญผดุง (2567) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับถัดมาที่มีการปฏิบัติและมีความสำคัญในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาคือ การนิเทศการศึกษา เนื่องด้วยการนิเทศศึกษานั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูและคุณภาพของผู้เรียน ทำให้ครูเกิดการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนและทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ สามารถตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธมาตย์ ยาคง และคณะ (2567) ที่ได้ผลการศึกษาว่าองค์ประกอบของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน และลำดับถัดมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพราะว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้นั้น ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยตรง ซึ่งหากครูผู้สอนใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพจะทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนตามผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง

ไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคตให้กับผู้เรียน มีกระบวนการติดตามและ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และครูมีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยนต์ ไชยมาตร์ และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น (2562) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า การดำเนินงานการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 การศึกษาความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครู มีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยการดำเนินงาน น้อยที่สุด และผลการวิจัยพบว่า สาเหตุเกิดขึ้นจากการที่ไม่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความ ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ทั้งยังขาดการจัดอบรมหรือพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยให้กับครู และ ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชามญช์ ตากมัจฉา และ วรชัยภู วิอุปร โคตร (2563) ที่ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า ด้านการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ งานวิจัยในชั้นเรียน มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาดแรงจูงใจในการปรับเทคนิคใหม่ ๆ ในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ ขาดแหล่งเรียนรู้และที่ปรึกษาด้านการวิจัย ตลอดจนสถานศึกษาขาดกระบวนการที่ดีในการ พัฒนาสมรรถนะการวิจัยของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา แต่งตั้ง และ สาโรจน์ เผ่าวงศากุล (2567) ที่ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย และ ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลลิตา ภักธาดาสิริ และคณะ (2565) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มินารัตน์ วงศ์เสนห์ และคณะ (2567) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร พบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครู ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในภาพรวมมีการดำเนินงานในภาพรวมไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวิทย์ มหาพงษ์ และ ฐิติพัฒน์ หิรัญนิธิธำรง (2568) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอค่ายบางระจันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไมตรี เจริญรณานนท์ (2567) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารวิชาการต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ในภาพรวมมีการดำเนินงานในภาพรวมไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราวุธ โพธิ์ลา และ สุเทพ เมย์ไชสง (2567) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนสตึก 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ วีรดา กันทรพิทักษ์ (2567) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองสระบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบการประเมินของครูเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แนวทาง ดังนี้

3.1 การพัฒนาหลักสูตร ควรมีผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ชัดเจน โดยเน้นให้หัวหน้าวิชาการและหัวหน้าสายชั้นทำหน้าที่ถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสู่ครูทุกคน และควรมีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ยังต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยอาศัยกระบวนการ PDCA พร้อมทั้งศึกษาสภาพแวดล้อม ปัจจุบัน ความต้องการของสังคม และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับ เฉลิมพล บุตรมูล และคณะ (2566) ที่กล่าวว่า ในการพัฒนาหลักสูตรนั้นควรวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น อีกทั้งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม เพื่อให้หลักสูตรตอบโจทย์เป้าหมายของโรงเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ต้องการ นอกจากนี้ควรมีการจัดประชุม วางแผน และประเมินผลหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

โดยมีการวางแผน ประกาศใช้หลักสูตร ติดตาม และตรวจสอบผลการนำหลักสูตรไปใช้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ วนิดา ชัย อาษา และคณะ (2567) ที่กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาต้องตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เป็นสำคัญ ผู้บริหารมีการส่งเสริมปรับปรุง ทบทวนการใช้หลักสูตรทุกๆ ปี พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันและระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะต่าง ๆ

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยไม่เน้นเฉพาะรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน โดยเน้นรูปแบบ Active Learning เป็นหลัก ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ ลงมือทำ และนำเสนอผลงานของตนเอง และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรเป็นผู้ชี้แนะและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพื้นฐานและศักยภาพของนักเรียน มีการบูรณาการข้ามวิชา และใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความน่าสนใจและประสิทธิภาพของบทเรียน นอกจากนี้ ยังควรมีแผนพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจน จัดทำโครงการสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูทุกคนตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อีกทั้งควรมีการจัดสรรครูให้ตรงกับวิชาที่ถนัดและมีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนด สอดคล้องกับ บุญจันทร์ ราชชูแสน (2565) ที่กล่าวว่า ควรจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตได้ และสอดคล้องกับ วิสา แสนเลิง และ กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2567) ที่กล่าวว่า ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้นั้น ควรมีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการสอนแบบ Active Learning เป็นการผสมผสานวิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการสอนและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับครู ครูผู้สอนควรจัดทำรายงานการพัฒนาตนเองให้ผู้บริหารทราบทุกภาคเรียน กลุ่มบริหารวิชาการควรสรุปผลการติดตามและการประเมินผล การจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ (2563) ที่กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการเรียนการสอนแบบ Active Learning มีการใช้เทคโนโลยี ช่วยพัฒนาการสอนผ่านแอปพลิเคชันทางการศึกษา

3.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยภาคเรียนละ 1 งานวิจัย โดยเน้นการวิจัยที่ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการเรียนการสอน ทั้งในด้านพฤติกรรมผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ควรเปิดกว้างในหัวข้อวิจัย เช่น การพัฒนาสื่อ การปรับปรุงวิธีการสอน หรือการพัฒนา Best Practice เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรมีการสะท้อนปัญหาผ่านกระบวนการ PLC เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา และต้องนำผลวิจัยมาปรับใช้จริงในห้องเรียน นอกจากนี้ การวิจัยยังเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมวิทยฐานะของครูในทางอ้อม และควรมีการติดตามผลการวิจัยเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม โดยการวิจัยอาจไม่จำเป็นต้องเป็นการวิจัยเต็มรูปแบบ แต่ควรมีการนำเสนองานวิจัยและผลการนำไปใช้จริงกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งครูและผู้เรียน สอดคล้องกับ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ (2563) ที่พบว่า สถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และสอดคล้องกับ เกลิมพล บุตรมูล และคณะ (2566) ที่ได้พบว่า แนวทางการบริหารวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษานั้นคือ โรงเรียนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ผู้สนใจทราบ โดยต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบด้านการทำวิจัยภายในสถานศึกษา และมีการกำกับและติดตาม และเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พุทธมาตย์ ยากง (2567) ที่พบว่า สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางและแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบด้านการวิจัยของสถานศึกษาด้วยกระบวนการ PDCA รวมทั้งจัดทำคู่มือและสร้างเจตคติที่ดีและความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย การปฏิบัติจริงและการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.4 การนิเทศการศึกษา ควรมีการวางแผนการนิเทศอย่างชัดเจน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน พร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่ในการนิเทศที่ชัดเจน ควรกำหนดปฏิทินการนิเทศไว้ล่วงหน้า และดำเนินการตามแผนที่กำหนด มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ควรใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การเยี่ยมชั้นเรียนแบบไม่เป็นทางการ การนิเทศแบบทางการ หรือการนิเทศรูปแบบออนไลน์ ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน การนิเทศควรเน้นการให้คำแนะนำเชิงบวกและสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนกับครูผู้นิเทศ หรือเพื่อนครู ร่วมกัน โดยเน้นการประเมินจากกระบวนการจัดการเรียนรู้จริงของครู รวมถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน นอกจากนี้ การนิเทศควรสนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยนำผลการนิเทศกลับไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ควรมีการประชุมและอภิปรายผลการนิเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ

บุญจันทร์ ราชชูยแสน (2565) ที่พบว่า แนวทางการบริหารวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา คือ สถานศึกษาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบกระบวนการสอนของครู และจัดทำคู่มือการนิเทศของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการอ้างอิงและมีการเผยแพร่เอกสารระบบการนิเทศลงในอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผลการนิเทศ แล้วนำผลการนิเทศมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิธร รกไพโร และคณะ (2567) ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานนิเทศ คือ มีการกำหนดเป้าหมายและกำหนดลำดับความสำคัญในการนิเทศภายใน โรงเรียนร่วมกัน มีการวางแผนการปฏิบัติการนิเทศภายใน โรงเรียนอย่างเป็นระบบ และให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอน

3.5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ควรดำเนินงาน โดยยึดตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารจัดการ และ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการกำหนดค่าเป้าหมายอย่างชัดเจนในแต่ละด้าน เพื่อนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติงานอย่างมีทิศทาง จากนั้นจึงจัดทำโครงการหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกัน ควรกำหนดคณะกรรมการหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามากำกับ ติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงาน อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาเพิ่มเติม สอดคล้องกับ เฉลิมพล บุตรมูล และคณะ (2566) ที่ได้พบว่า แนวทางการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ นุชชา จูมาศ และ ประจวบ ขวัญมัน (2567) ที่ได้พบว่า สถานศึกษาควรกำหนดหนดแนวทางการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ในแผนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการวางแผนทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมร่วมจากทุกภาคส่วน

3.6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูสามารถผลิตและพัฒนาสื่อการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยให้การสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์อย่างเพียงพอ และต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ครูในการใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอในทุกภาคเรียน เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ทั้งในรูปแบบ On-site และ Online ควรมีการจัดหาเทคโนโลยีพื้นฐาน เช่น อินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกห้องเรียน นอกจากนี้ ควรมีการบันทึก ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่ออย่างเป็นระบบ เพื่อให้แน่ใจว่าสื่อที่นำมาใช้นั้นเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน รวมถึงควรส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดทำสื่อและพัฒนาสื่อซึ่งกันและกัน และส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมประกวดแข่งขันการพัฒนาสื่อเพื่อกระตุ้นการสร้างสรรค์และพัฒนาศักยภาพของครู อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้มีการเผยแพร่สื่อที่สร้างขึ้นไปยัง

ผู้ปกครองและบุคคลภายนอก เพื่อสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ทิศากร เมืองทอง (2567) ที่ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ พบว่า ส่งเสริมให้ครูผู้สอน พัฒนาทักษะการคิด การวางแผนและการวิเคราะห์หลักสูตร และออกแบบสื่อให้สอดคล้องกัน ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อเทคโนโลยี และจัดให้มีการศึกษาดูงานนวัตกรรม หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวัฒน์ บุญโตนค และ สกฤษพร เชาว์ชัย (2564) ที่พบว่า ผู้บริหารควรกำหนดหรือส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคลและนำมา วางแผนก่อนการใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ด้วยวงจรคุณภาพ PDCA

3.7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ควรมีการวางแผนและกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน โดยจัดทำเป็นคู่มือ ใช้วิธีการการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การประเมินจากผลงาน การปฏิบัติงาน และการทดสอบ ทั้งนี้ควรเน้นการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ไม่ใช่เพียงเพื่อการตัดสินผลการเรียนเท่านั้น และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนเป็นหลัก ควรมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อวัดความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนตามผลการประเมิน เพื่อส่งเสริมตามศักยภาพของแต่ละคน นอกจากนี้ ควรมีการประชุมชี้แจงครูผู้สอนถึงแนวทางการวัดและประเมินผล และมีระบบติดตามการประเมินผลในทุกภาคเรียน พร้อมจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์การวัดและประเมินผลผู้เรียน เพื่อใช้วางแผนพัฒนาต่อไป เพื่อให้การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ วิสา แสนเลิง และ กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2567) ที่กล่าวว่า ควรจัดทำคู่มือระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา และควรส่งเสริมให้งานวัดผลมีระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับ เวณิตา ท้าวญาติ และคณะ (2566) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน คือ จัดทำคู่มือและกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ในการวัดประเมินผลและการเทียบโอน มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างเครื่องมือและใช้เป็นเครื่องมือวัดประเมินผล และมีการนิเทศติดตามการวัดประเมินผลของครูและบุคลากร และสอดคล้องกับ อารีรัตน์ กว้างขวาง (2567) ที่พบว่า นวัตกรรมการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 แนวทาง คือ 1) การประเมินผลจากการปฏิบัติงานในสภาพจริง 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกำกับติดตามการใช้เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล และ 3) มีเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดในการวัดที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถ่องแท้
- 1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ให้กับผู้เรียน
- 1.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก
- 1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรมีการดำเนินการนิเทศด้วยรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย
- 1.5 ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาควรมีการดำเนินงานบริหารและติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ
- 1.6 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมหรือพัฒนาทักษะครูในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีการศึกษา
- 1.7 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยในครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน
- 2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในแต่ละด้านให้ลึกยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เห็นถึงด้านที่ต้องแก้ไข สาเหตุ และความต้องการที่ต้องพัฒนาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

บรรณานุกรม

- กนกพร ภูติวัฒนชัย และ สุทธิพงษ์ บุญผดุง. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. *Journal of Modern Learning Development*, 9(12), 463-481.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566, 6 ธันวาคม). การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2022. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ของกระทรวงศึกษาธิการ. กระทรวงศึกษาธิการ. <https://www.moe.go.th/wp-content/uploads/2023/03/แผนปฏิบัติการ๑-2566-ศช.-จ.ปรับปรุงตามที่ได้รับจัดสรร.pdf>
- กัญญาภัค พิชัย. (2564). สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(1), 28-42.
- กัมปภัชท์ เขียวยนต์ และ อัจฉรา นิยมภา. (2567). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 11(3), 320-332.
- กันตวุฒิ การดี. (2565). แนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา]. ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. <http://etheses.aru.ac.th/thesisdetail.php?id=2068>
- การันยภาส สัมดี และ เตือนใจ คลประสิทธิ์. (2566). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ. Graduate School Conference 2023. *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5* (น. 732-739). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กาญจนา แต่งตั้ง และ สาโรจน์ เผ่าวงศากุล. (2567). แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา*, 2(1), 43-57.
- กรณิศ สุวรรณไตรย์. (2566). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสมรรถนะสูง. *วารสารวิจัยนวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยี*, 1(3), 43-48.
- กรณิกา บุญเลี้ยง. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยธรรมกับ

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ระบบฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ อีเล็กทรอนิกส์

RBRU. <https://theses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=532&group=20>

ไกรพล คำนาค. (2561). การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาจันทบุรีเขต 2 [งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Research Information.

<https://buuir.buu.ac.th/handle/1234567890/7418>

กฤษณา ศรีบุญเพ็ง. (2565). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เครือข่ายกรุงเทพมหานคร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(9), 1-14.

คณน สิริโชคเจริญ. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. DSpace at Mahasarakham University.

<http://202.28.34.124/dspace/handle123456789/1733>

ฉัตรนภัส แพทย์สิทธิ์. (2566). อิทธิบาท 4 : การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ. *วารสาร มจร บำเพ็ญศึกษาพุทธ โฆสปริทรรศน์*, 6(1), 151-165.

เฉลิมพล บุตรมุล, สุขุม พรหมเมืองคุณ, และสุชาติ บางวิเศษ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู. *วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 15(42), 101-113.

ชลิกา หุทธิพิย์, พิภพ วังเงิน, และทนง ทองภูเบศร์. (2566). นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. *Journal of Administrative and Management Innovation*, 11(1), 86-94.

ชูศักดิ์ เจียมจร, ภารดี อนันต์นำวี, และนาวาตรีพงษ์เทพ จิระโร. (2567). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษานครนายก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 10(1), 66-82.

จันทร์จิรา สระแดง. (2565). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายหัวไทร 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์*, 7(2), 148-160.

จิตรจรรุญ ทรงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi*

Kaensarn Academi, 3(1), 41-57.

- จุฑาทิพย์ วารีย์. (2565). การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสุวรรณคูหา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 29-39.
- ณัฐชฎา สามา. (2567). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเพชรบุรี. *วารสารสหวิทยาการและการจัดการร่วมสมัย*, 3(3), 55-66.
- ณัฐธัญญา ค่ายอุ้น. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านเชียงแล่นาทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 16(2), 88-103.
- ธิดา รัตน์ดอยวรา และ คีตฤทธิ์ สีลาฉาย. (2567). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 18(2), 75-87.
- ทิสากร เมืองทอง. (2567). การส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดเสมาเมืองเทศบาลนครนครศรีธรรมราช. *วารสารครุศาสตร์ปัญญา*, 3(3), 59-73.
- เทอดศักดิ์ จันทิมา, ไพโรภ รัตนชูวงศ์, และประเวศ เวชชะ. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้เครือข่ายของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *พจนานุกรมวารสาร*, 13(1), 117-131.
- ชนชัย อุ่นอ้วน. (2564). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(3), 507-518.
- ธีรชัย เปล่งชัย และ กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์. (2566). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา. Graduate School Conference 2023. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5 (น. 855-861). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- นารี ปราถนาม. (2566). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย]. e-Thesis Mahamakut Buddhist University Isan Campus.
<https://mbuisc.ac.th/mbuiscethesis/down/2566/6420440432009.pdf>
- นันทวิทย์ มหาพงษ์ และ วิฑิตพัฒน์ หิรัญนิธิธำรง. (2568). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

- สถานศึกษา ในอำเภอค่ายบางระจันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สิงห์บุรี. *Lanna Academic journal of social science*, 2(1), 29-41.
- นิภาพร เหล็กหลี่. (2559). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2. *วารสาร "ศึกษาศาสตร์ มมร"*
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4(2), 55-66.
- นิรวรรณ หิ้นเตียน, พระมหาสุพจน์ สุเมโธ, และ ชีระพงษ์ สมเขานิธิ. (2566). การดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 22. *วารสารพุทธสังคมวิทยา
ปริทรรศน์*, 8(4), 65-79.
- นุชบา จูมาศ และ ประจวบ ขวัญมั่น. (2567). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. *วารสารสมาคมพัฒนา
วิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)*, 6(3), 74-88.
- นุชรี นุชนิล. (2567). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช*, 11(12), 12-22.
- บุญจันทร์ ราชชูแสน. (2565). แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมหาไถ่
ศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 9(3), 207-219.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประภา บุญรักษ์. (2567). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. *Global Goals,
Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2024. การประชุมวิชาการ
นำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16* (น. 200-206). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา.
- ปณิตตา แพงदान. (2564). การบริหารงานวิชาการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 [วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย]. MCU Digital Collections. <https://e-thesis.mcu.ac.th/thesis/4106>
- ปวีณา ปล่องทอง. (2567). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัชฌิมศึกษานนทบุรี. *วารสารรัชต์
ภาคย์*, 17(55), 483-497.
- ศิริรักษ์, ประจิตร มหาหิง, และสังวาลย์ เพ็ญยุระ. (2563). การบริหารงานวิชาการสู่ความ

- เป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 7(2), 314-325.
- ปียาวัชร คณะเรขาคณิต และ ประดิษฐ์ ฉัตรจรูญกุล. (2568). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ กลุ่มโรงเรียนลำปลายมาศ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. *วารสารสหวิทยาการศึกษาศาสตร์และการพัฒนาสังคม*, 1(1), 110-121.
- ปองพล โพธิ์วัด และ กฤษณก ดวงชาตม. (2567). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 4(2), 259-267.
- พระเชิดศักดิ์ ศรีจันทร์, เสาวนีย์ สิริสุขศิลป์, และพัชร จันทร์เพ็ง. (2565). ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สู่ความเป็นเลิศ. *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 28(1), 220-233.
- พระธีรวัฒน์ อ้นเต้ง. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยในปัจจุบันและแนวโน้มการศึกษาไทยในอนาคต. *วารสารศิลปศาสตร์ มทร.กรุงเทพ*, 5(1), 20-27.
- พระอนันต์ แพงวงษ์. (2566). การบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่ม 1 [การค้นคว้าอิสระ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พัชญ์พิชา จันทา. (2563). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. DSpace at Rajamangala University of Technology Thanyaburi. <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/3909>
- พิชามณูชัช ตากมัจฉา และ วรชัย วิภูอุปพร โคตร. (2563). แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)*, 26(2), 93-100.
- พิมพลักษณ์ เทียงภักดี. (2565). รูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1. *วารสารสิทธิมนุษยชนปริทัศน์*, 23(1), 226-236.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2561). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารมจร การพัฒนาสังคม*, 3(2), 32-43.
- พินญา กองพิธิ และ กิจพิณัฐ อุสาโท. (2566). การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบ้านก้องนาแคะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. *วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน*. 1(3), 262-277.

พิรพรรณ บุญประจักษ์. (2560). *การศึกษาระบบการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอ บางปะกงสังกัดสำนักงานที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1* [งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Research Information.

<https://buuir.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/7098>

พุทธมาตย์ ยาคง, ศักดินาภรณ์ นันท์, และสุชาติ บางวิเศษ. (2567). แนวทางการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลยหนองบัวลำภู. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 4(10), 47-61.

กัญญา วงศ์สามิ, มิตภาณี พุ่มกล่อม, และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่าง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาการุญจนบุรี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(11), 29-41.

มีนารัตน์ วงศ์เสนห์, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์, และจารุวรรณ เขียวน้ำชุม. (2567). การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลาง. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 9(1), 337-357.

ไมตรี เจียมจรรยาพันธ์. (2567). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์คุณภูมิ บัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 4(1), 88-99.

ยุพา พรหมเข้ม. (2562). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. DSpace at Rajamangala University of

Technology Thanyaburi. <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/handle/123456789/3835>

เมตตา ศรีกัลยาณบุตร, อานาจ อยู่คำ, สงวนพงษ์ ชวนชม, และชูเกียรติ วิเศษเสนา. (2567).

การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเชิงระบบสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาล ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*, 11(2), 149-162.

รพีพรรณ อู่อรุณ. (2564). *การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. DSpace at Rajamangala University of

Technology Thanyaburi.

<http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4299/1/RMUTT-175905.pdf>

- รัฐวิษณุ ทักขนนท์ และ ชีระพล เฟ็งจันทร์. (2567). การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ : กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 18(1), 153-165.
- รัตยา ทองสินุช. (2558). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 8(2), 91-99.
- เรวัฒน์ พรหมสะโร (2567). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนค่ายบางระจันวิทยาคม. *วารสารครุศาสตร์ปัญญา*, 3(5), 17-31.
- เริงฤทธิ์ คำหมู่. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. NU Intellectual Repository. <http://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/5666>
- ลลิตา ภัทรธาดาสิริ, ทินกร ชอัมพงษ์, และเยาวเรศ ภักดีจิตร. (2565). การศึกษาการดำเนินงาน วิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. *EDUCATION JOURNAL*, 5(3), 84-97.
- วนิดาชัย อาษา, สรรเสริญ หุ่นแสน, และดาวประกาย ระโส. (2567). แนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 25(2), 1,227-1,239.
- วราวุธ โพธิ์ลา และ สุเทพ เมฆไชสง. (2567). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนสตึก 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 4. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 4(2), 1-9.
- วราลักษณ์ สนิท. (2561). *ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช]. STOUIR at Sukhothai Thammathirat Open University. <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/11479>
- วัชร มะรังศรี, นวามินทร์ ประชานันท์, และวินิรณี ทศนะเทพ (2567). การพัฒนารูปแบบการ

- บริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 13(1), 243-258.
- วัลลภาโพธิโต. (2567). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล โรงเรียนอุบลรัตน์ราชกัญญาราชวิทยาลัย นครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)*. 6(3). 201-221.
- วาลิกา พงศ์ภัทรานนท์, นภาพรณีย์ ยอดสิน, และพิชญญา ขึ้นยาว. (2566). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและอนาคตภาพของนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8(12), 43-57.
- วิษุคร ทิพย์เสถียร และ กิจพิณัฐ อุสาโห (2567). การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนพังงูวิทยาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 4(2), 511-523.
- วิสา แสนเลิง. (2565). การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา. *GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4* (น. 1,238-1,248). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วิรมณ ปั่นงาม, ณรงค์ พิมสาร, และเสวียน เจนเขว้า. (2565). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 8(1), 126-139
- วิวรรณ เชื้อจิตร. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]
- วีรดา กันทรพิทักษ์. (2567). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองสระบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 4(1), 165-179.
- วีระศักดิ์ บุญญดิษฐ์, โยชิน ทองเนื้อแข็ง, และชนิษฐ์ ชูเลื่อน. (2564). การพัฒนาการศึกษาผู้ศตวรรษที่ 21. *วารสารมหาจุฬาลงกรณปริทรรศน์ ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 3(5), 53-65.

เวนิตา ท้าวญาติ, สุชาติ บางวิเศษ, และสุชุม พรหมเมืองคุณ. (2566). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการสู่
ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเลย.

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 15(43), 175-185.

ศศิธร รกไพร, ธนกฤต สิทธิราช, และสุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์. (2567). แนวทางพัฒนาการ
ดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสถานการณ์วิกฤตใหม่
กลุ่มโรงเรียนทุ่งวังน้ำแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1.

วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 11(5), 107-117.

ศศิธร วงลาณี และ วิวัฒน์ วัฒนเกษม. (2565). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.

Education Journal of Nakhonratchasima College, 1(2), 52-65.

ศศิธรดา แพงไทย. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 5(1),
42-58.

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร, สุนทร สายคำ, และ พระครูวินัยธรรววุฒิ เตชธมโม. (2568).

การบริหารงานวิชาการสู่ ความเป็นเลิศตามหลักทศุติยาปณิกสูตร สำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3.

Journal of Buddhist Education and Research, 11(1), 72-88.

ศิริวัฒน์ บุญโตนด และ สติรพร เขาวนชัย. (2564). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริม
การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(3), 252-274.

สมบัติ ราชคม. (2557). การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงราย เขต 3. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 37(4), 156-165.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1. (2565). รายงานผลการทดสอบทาง
การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2565. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ระยอง เขต 1.

<https://drive.google.com/file/d/13H6EyAwz0pjOxW26aQYuDT3zslk55A1k/view>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1. (2567, 10 พฤศจิกายน). *ข้อมูลสภาพ
อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน*. สฟป. ระยอง เขต 1.

<https://www.rayong1.go.th/?fbclid=IwAR2mvyFngaIAihrjMPNG8anegttybowXDHIgSuG>

hC6_V9fLVTK_kzwQc

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการบริหาร โรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิทธิชัย แสนนิทา, ปฎิธีธรรม สำเนียง, และวรกฤต เตือนช้าง. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 6(6), 55-64.
- สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง และ ภาณี อนันต์นาวี. (2567). รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตะวันออก. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(5), 517-534.
- สิริกร เหมทานนท์, บุญเลิศ วีระพรกานต์, และปรีชา สามัคคี. (2567). แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่งกรະบຶ. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*, 6(2), 591-602.
- สุกัญญา ทองทิพย์, พระครูสุจริยวัฒน์, และ ดร.วิฑูล ทาษา. (2562). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. *วารสารแสงอีสาน*, 16(1), 94-113.
- สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์, ณรงค์ พิมสาร, และสิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต. (2563). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 4(2), 56-70.
- สุภา พูนผล และ นงนภัส พันธุ์พลกฤต. (2567). การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยพายัพตามหลักเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 34(2), 87-105.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริยนต์ ไชยมาตร และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2562). สภาพและแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 1(1), 89-100.
- โสภิต ฉายะสดีต. (2563). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย. *วารสารสหศาสตร์*, 20(2), 33-43.
- หทัยรัตน์ ศรีจันทร์, พระครูสุเมธปริยัติคุณ, และกษมา ศรีสุวรรณ. (2567). การบริหารงานวิชาการ

- สู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนก้างปลาวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษานครศรีธรรมราช. *วารสารเสถียรวิทย์ปริทัศน์*, 4(3), 95-110.
- อจลา ศิริเสวีวรรณ. (2563). *แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะของคนในสังคม 5.0* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา]. Chula Digital Collections. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/4409/>
- อชิพงษ์ เพชรสุทธิ. (2567). รูปแบบนวัตกรรมการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(10), 120-141.
- อนุจิรา ปันโย. (2565). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษา มหบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา
- อภิชัย หีกขุนทด, วรสิทธิ์ รัตนวราหะ, และสมบุญรณ์ ดันยะ. (2567). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ ความเป็นเลิศของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*, 11(2), 229-240.
- อมลรดา พุทธินันท์. (2561). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น* [ดุขุณิพนธ์ปรัชญาดุขุณิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Research Information. <https://buuir.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/7483>
- อมลสิริ คำฟู, สิริพันธ์นิชา ปัญจจริยะกุล, และชูชีพ พุทธประเสริฐ. (2567). แนวทางการบริหารงาน วิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31อำเภอแม่แจ่ม จังหวัด เชียงใหม่. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 16(3), 210-225.
- อรุณรัชต์ ศาสตร์สกุล. (2565). การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลัก อิทธิบาท 4 ในวิกฤติการณ์โควิด 19. *วารสาร มจร บาลีศึกษาพุทธ โฆสปริทรรศน์*, 8(1), 128-141.
- อัจฉรา จงดี. (2560). *การศึกษายทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด* [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ มหบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- อารีรัตน์ กว้างขวาง. (2567). นวัตกรรมการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาประจวบคีรีขันธ์. *Journal of Interdisciplinary Political Science*, 2(2), 42-53.

- อาอิต๊ะ เจ๊ะแวง และ นิเลาะ แวงอุเซ็ง. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. *วารสาร อัล-ฮิกมะฮฺ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 6(11), 117-132.
- อุกฤษฏ์ ดอนบรรเทา และ เอกราช โหมยิตพิมานเวช. (2567). การบริหารจัดการสถานศึกษายุคใหม่ อย่างมีประสิทธิภาพ. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 7(2), 530-545.
- เอกชัย แดบสวัสดิ์ และ นันทิยา น้อยจันทร์. (2565). การบริหารสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ. *ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนในยุคดิจิทัล. การประชุมวิชาการ การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4* (น. 1454-1458). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- Afandi, A., Bafadal, I., Burhanuddin, Hadi, S., & Taufiq, A. (2021). Investigating school principals learning leadership practices in three Indonesian excellent schools. *Eurasian Journal of Educational Research*, 96, 1–20.
- Akporehe, D.A., Comfort, O., & Egoh, B. (2024). Principles and problems of policy implementation reconsiderations for effective secondary school administration. *Journal of Education and Learning (EduLearn)*. 18(1), 228-235.
DOI: 10.11591/edulearn.v18i1.21227
- Faber, C. F., & Sherron, F. G. (1970). *Elementary school administration*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Fulstonschools. (2003). *Excellence model*. Retrieved from <http://www.fulschool.org/dept/prodev/leadership/model.html>
- Mok, K. (2003). Decentralization and marketization in Singapore: A case study of the excellence model. *Journal of educational administration*, 41(4), 12-22.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. McGraw-Hill.
- Martens, M., & Prosser, S. (2004). Asking, witnessing, interpreting, knowing: Conducting qualitative research in community psychology. *American Journal of Community Psychology*, 33(1), 21–35.

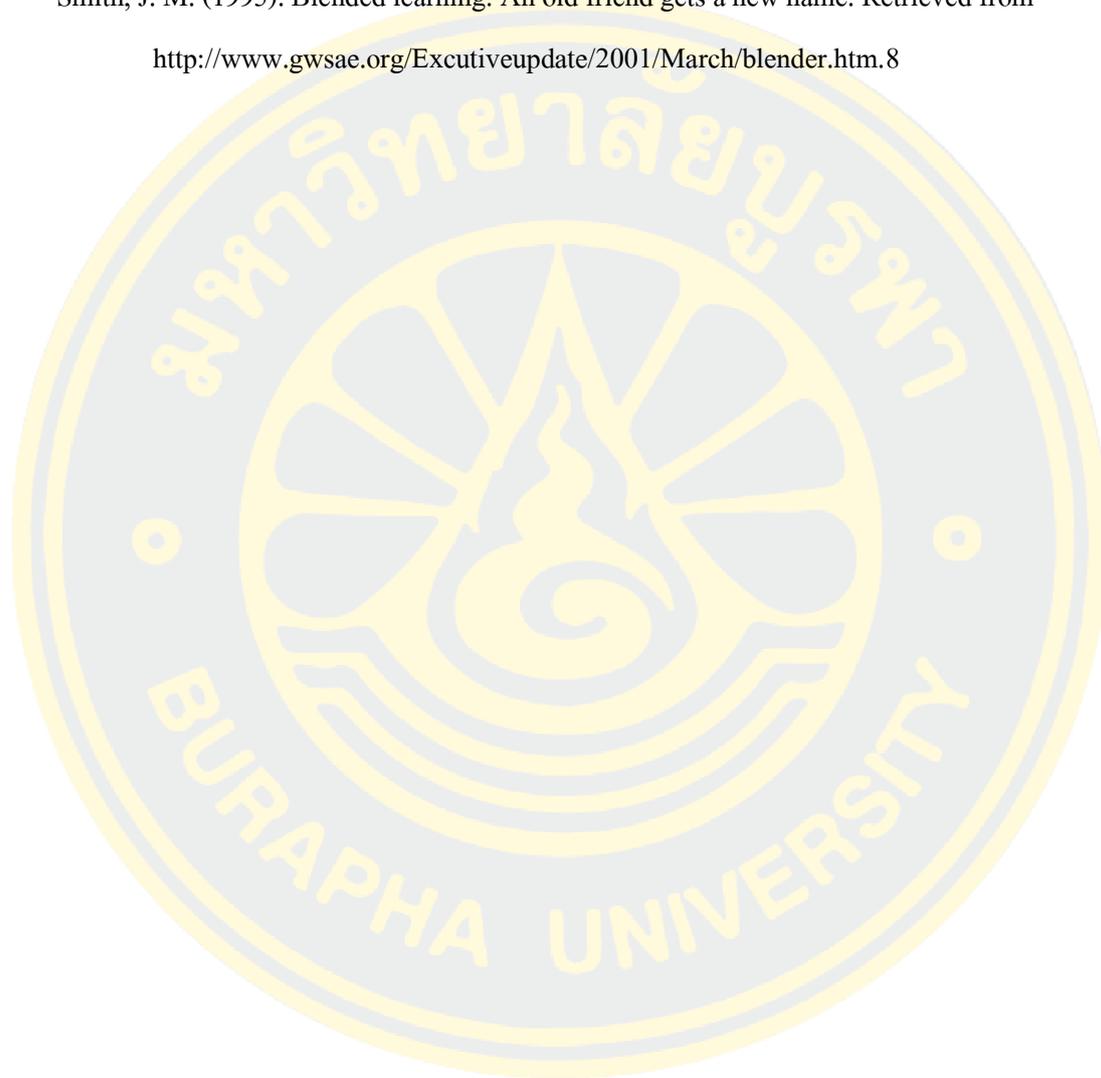
Miller, V. (1965). Administration of American school. New York: McMillan.

Sergiovanni, T. J. (1991). *The principalship: A reflective practice perspective (2nd ed.)*.

Allyn and Bacon.

Smith, J. M. (1995). Blended learning: An old friend gets a new name. Retrieved from

<http://www.gwsae.org/Excutiveupdate/2001/March/blender.htm>.8

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มุ่งศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน
วิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พะเยา เขต 1
2. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน
ประสบการณ์ในการทำงาน (อายุงาน) และวุฒิการศึกษา
ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของ
การบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ 7 ด้าน
ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร
ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
ด้านที่ 3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
ด้านที่ 4 การนิเทศการศึกษา
ด้านที่ 5 การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
ด้านที่ 6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
ด้านที่ 7 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน
3. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
4. ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถาม
5. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามนี้จะทำให้ทราบแนวทางการบริหารวิชาการสู่
ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการ
เรียนของสถานศึกษาต่อไป โดยข้อมูลที่ท่านตอบเป็นรายบุคคลจะเก็บไว้เป็นความลับและไม่มี
ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

ขอพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายรชฎ เจริญธรรม

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

เลือกตอบได้เพียงข้อละ 1 คำตอบ

1.1 ตำแหน่งหน้าที่

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ครู

1.2 วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

ตั้งแต่ 5 – 10 ปี

มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ 7 ด้าน

2.1 แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบการบริหารวิชาการ 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

2.2 การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างสำหรับคำตอบในแต่ละข้อ เพื่อแสดงสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นโดยมีรายละเอียดค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

2.2.1 สภาพปัจจุบัน

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย

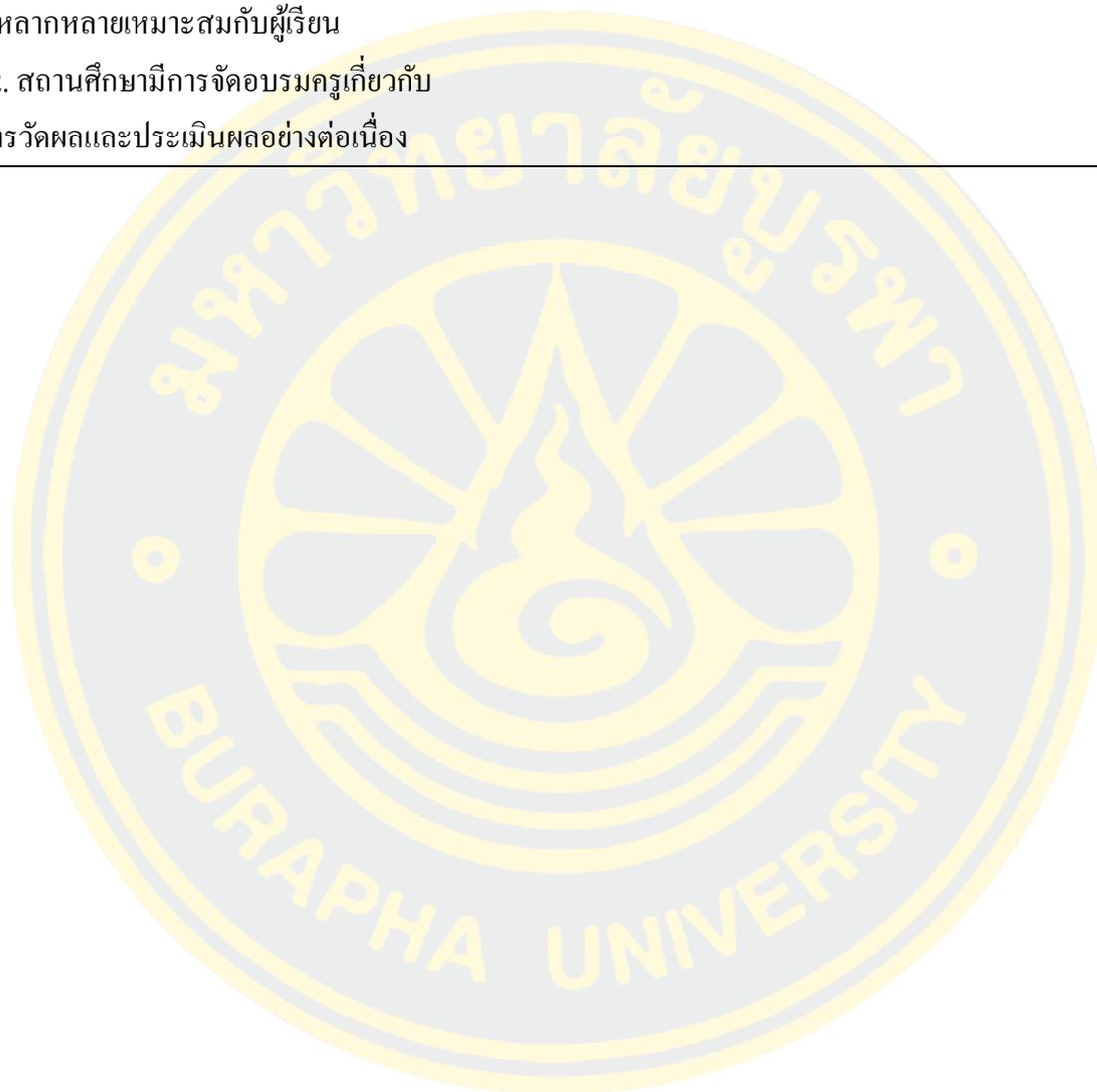
ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2.2 ความต้องการจำเป็น

ระดับคะแนน 5 หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับมาก

รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
41. ครูมีการใช้เครื่องมือการวัดประเมินผล ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน										
42. สถานศึกษามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง										

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง..... โรงเรียน.....

อายุ.....ปี ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....น.

คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับแนวทางการบริหารวิชาการสู่
ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
ตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ สำหรับข้อมูลที่ได้รับจะใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และจะเป็น
โยชน์ในการนำไปใช้ในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

1. ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

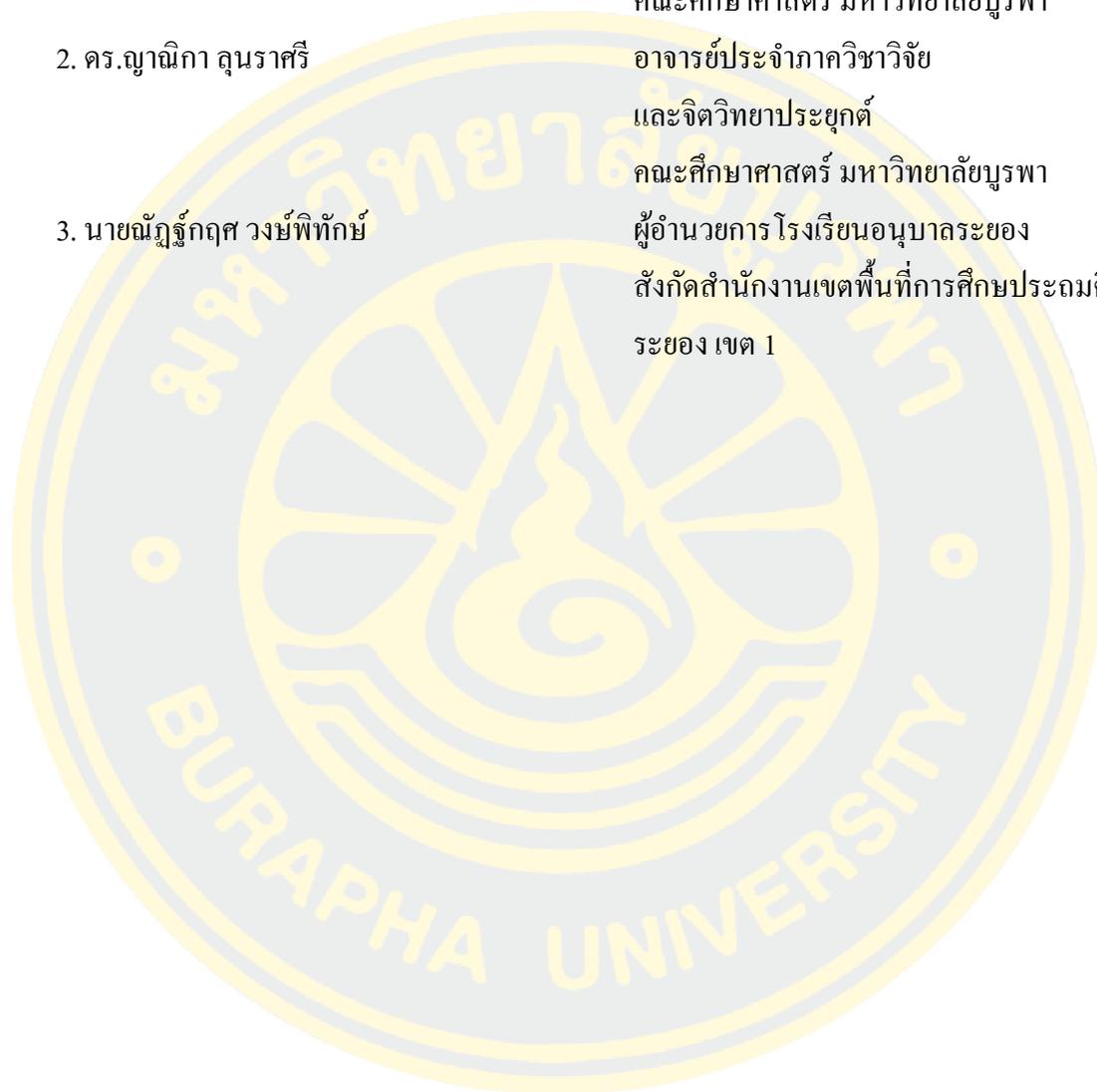

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ว่าที่เรือตรี ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น
อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.ญาณิกา ลุนราศรี
อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย
และจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. นายณัฐกฤต วงษ์พิทักษ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลระยอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง
ระยอง เขต 1

ภาคผนวก ง

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร							
1	สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ตามหลักการ PDCA	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถ่องแท้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหาร ครู และชุมชน ร่วมมือกันในการพัฒนาหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
ด้านการพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)							
6	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตรกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานภายนอก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
7	ผู้บริหารและครู ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	ครูมีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	สถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	ครูบูรณาการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคตให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	สถานศึกษามีกระบวนการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา							
13	สถานศึกษามีการบริหารและติดตามการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (ต่อ)							
14	ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีการศึกษาหรือทุกภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	ครูนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนจริง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	สถานศึกษาจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. ด้านการนิเทศการศึกษา							
19	สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยมีบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศด้วยรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนะนำ และติชมอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการนิเทศการศึกษา (ต่อ)							
24	สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศและคุณภาพการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5. ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา							
25	สถานศึกษามีการดำเนินงานบริหารและติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	สถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	สถานศึกษามีการอบรมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพให้แก่ครูและบุคลากร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา							
31	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	สถานศึกษาสนับสนุนการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33	สถานศึกษามีการจัดอบรมหรือพัฒนาทักษะครูในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	ครูมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35	สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน							
37	ครูมีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือวัดผลอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
39	ครูมีการใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
40	ครูมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริงและพัฒนาผู้เรียนตามผลการประเมิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน (ต่อ)							
40	ครูมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง และพัฒนาผู้เรียนตามผลการประเมิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
41	ครูมีการใช้เครื่องมือการวัดประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
42	สถานศึกษามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อให้ทราบแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
1	ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	เป็นเลิศ ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้						
3	ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ในการบริหารวิชาการสู่ความ เป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ในการบริหารวิชาการสู่ความ เป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ในการบริหารวิชาการสู่ความ เป็นเลิศ ด้านการพัฒนาระบบ คุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ในการบริหารวิชาการสู่ความ เป็นเลิศ ด้านการพัฒนาและใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ในการบริหารวิชาการสู่ความ เป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

รายชื่อสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้สัมภาษณ์

รายชื่อสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้สัมภาษณ์

1. นายณัฐกฤต วรชัยพิทักษ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลระยอง
2. ดร.ปิยภัทร ทองพรม	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดตะพงนอก
3. นางสาววิภาพรรณ อุบล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ้านค่าย
4. นางสาวอรณิชชา วรรณทาณะ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเนินพระ
5. นายสรพงษ์ จันทรพรหมณ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนวัดบ้านแลง

The logo of Burapha University is a large, circular emblem in the background. It features a central design with a crown-like top and a base that resembles a stylized 'B' or a similar symbol. The text 'มหาวิทยาลัยบูรพา' is written in Thai script along the top inner edge, and 'BURAPHA UNIVERSITY' is written in English along the bottom inner edge. The entire logo is rendered in a light yellow or gold color.

ภาคผนวก ฉ

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
 ที่ อว ๘๑๓๗/๐๗๖๖ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ว่าที่เรีอตรี ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นายรชฏ เจริญธรรม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๖๙๒๐๒๙๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณนิษฐา มาเชก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงการเล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลข โทรศัพท์ ๐๙๗-๑๔๐๖๒๒๘ หรือที่ E-mail: 66920297@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ภัณฑนา รังสิโยภาส
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๗๖๗

วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ญาณิกา ลุนราศรี (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นายรชฎ เจริญธรรม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๖๙๒๐๒๙๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐ มาเขค เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงการเล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลข โทรศัพท์ ๐๙๗-๑๔๐๖๒๒๘ หรือที่ E-mail: 66920297@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ภัททนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มันทนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๘๑๓๗/๕๗๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๕ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน นายณัฐกฤต วงษ์พิทักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ)
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นายรชฏ เจริญธรรม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๖๕๒๐๒๕๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติคำโครงการงาน
นิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐมา มาเชค เป็นประธานกรรมการควบคุมงาน
นิพนธ์ นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งคำโครง
เล่มงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตตั้งรายนามข้างต้นได้
ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๗-๑๔๐๖๒๒๘ หรือที่ E-mail: 66920297@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

เอกสารนี้ลงนามด้วยลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ ตรวจสอบได้ที่ (<https://e-sign.buu.ac.th/verify>)

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๒๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

ด้วย นายรชฎ เจริญธรรม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๖๙๒๐๒๙๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงงาน
นิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณัฐฐา มาเชค เป็นประธานกรรมการควบคุมงาน
นิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑ จำนวน ๓๐ คน ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤษภาคม - ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘
ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๗-๑๔๐๖๒๖๘ หรือที่ E-mail:
66920297@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๔, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

เอกสารนี้ลงนามด้วยลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ ตรวจสอบได้ที่ (<https://e-sign.buu.ac.th/verify>)

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๒๗๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนาทบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายรชฏ เจริญธรรม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๖๙๒๐๒๙๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการ
นิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณนิษฐา มาเขค เป็นประธานกรรมการควบคุมงาน
นิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑ ดังนี้

๑. ครู แบ่งตามกลุ่มอำเภอที่ตั้ง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง ๑๓๐ คน อำเภอปลวกแดง ๕๔
คน อำเภอบ้านฉาง ๓๘ คน อำเภอบ้านค่าย ๔๕ คน อำเภอนิคมน้ำอ้น ๔๓ คน

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งตามกลุ่มอำเภอที่ตั้ง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง ๖ คน อำเภอ
ปลวกแดง ๓ คน อำเภอบ้านฉาง ๓ คน อำเภอบ้านค่าย ๔ คน อำเภอนิคมน้ำอ้น ๒ คน

ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤษภาคม - ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดดังเอกสารแนบ ทั้งนี้
สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๗-๑๔๐๖๒๖๘ หรือที่ E-mail:
66920297@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

เอกสารนี้ลงนามด้วยลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ ตรวจสอบได้ที่ (<https://e-sign.buu.ac.th/verify>)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายรชฎ เจริญธรรม
สถานที่เกิด	จังหวัด จันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	33 ม.5 ต.พลีว จ.จันทบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2563 - ปัจจุบัน ข้าราชครู โรงเรียนชุมชนวัดหนองคอกหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2560 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม) พ.ศ. 2568 การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา